© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

наша СВАБОДА

№33 ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

20 ЧЭРВЕНЯ 2000 года АЎТОРАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

стар.7

Заўсёдныя папялушкі мінфіна

Рокировочки местного значения

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

Произведенные А. Лукашенко на прошедшей неделе кадровые перестановки не стали неожиданностью. Все персоны известны своим служением любой власти.

● **Владимир Заметалин** был перемещен с должности вице-премьера. Он стал первым заместителем главы президентской администрации

● **Владимир Русакевич** освободил пост первого заместителя главы президентской администрации. Его ждет дипломатическое поприще

● **Дмитрий Булахов** стал первым заместителем председателя исполнительного комитета - исполнительного секретаря СНГ

Возвращение Владимира Заметалина в президентскую администрацию, по мнению наблюдателей, знаменует начало серьезной подготовки режима к проведению с электоратом разного рода кампаний, всенародных сходов, которые должны сплотить их участников вокруг любимого руководителя. Понятно, что для этого необходимо усилить идеологическую функцию администрации. Судя по всему, ни первому, ни просто заместителю ее главы Владимиру Русакевичу и Ивану Пашкевичу так и не удалось эту функцию выполнить в полной мере. Поэтому одного послали в дипломаты, а другого, видимо, бросят на второй телеканал, который существует в проекте. Когда-то И. Пашкевич, придя в администрацию на смену В. Заметалину, сказал, что тот умный, а он везучий. Похоже, на этот раз Иван Иванович не повезло. Как и переговорщику с лояльной общественностью В. Русакевичу.

Интересно, что первоначально В.Русакевич фигурировал среди кандидатов в первые заместители председателя исполнительного комитета СНГ. Тогда в его карьерном списке это стала бы четвертая по счету должность заместителя. Но в последний момент что-то с ним не заладилось в верхах, и его решили послать послом куда-то подальше. Кстати, еще недавно муссировались слухи и о посылке В. Заметалина послом в Багдад, куда он неоднократно наезжал в качестве личного представителя А. Лукашенко. Но, как оказалось, оказался нужней в Минске.

Не секрет, что фигуру В. Заметалина относят к сторонникам жесткой, бескомпромиссной политики в отношении внутренних и внешних оппонентов режима. Есть основания предполагать, что игры в демократию с ОБСЕ, другими международными структурами у Минска завершаются. Встают в повестку дня задачи более важные — по сплочению народа перед разного рода мероприятиями. Одни называют их выборами, другие — референдумами. Время покажет. Правда, до сих пор считалось, что вновь пришедший в администрацию В.Заметалин с нынешним ее главой Михаилом Мясниковичем по работе несовместим. И это стало причиной в свое время их рокировки с администрации в правительство. Нынешнюю совместную работу двух активных участников выборов в 1994 году президента Беларуси называют временной. Примечательно, что на так называемых альтернативных президентских выборах в мае 1999-го глава администрации не был замечен в публичных осуждениях кандидата Михаила Чигиря. Говорят, что М.Мясникович все же может скоро оказаться в послах. Кстати, как уверяют информированные источники, активность посла РБ в Пекине Вячеслава Кузнецова, ратовавшего за то, чтобы его сменил М.Мясникович, стоила послу назначением с понижением своего статуса. Он оказался всего лишь постпредом РБ в органах СНГ. Глава государства не мог допустить сработки старой номенклатурной связки. И бывший вице-спикер Верховного совета сменил на посту недавно назначенного юриста Дмитрия Булахова, который переместился на место Ивана Коротчени — первого заместителя председателя исполнительного комитета СНГ. А известному И.Коротчене, некогда коллеге А. Лукашенко по депутатству, придется расстаться с жалованием в 1.500 долларов США и, видимо, встретить очередной саммит СНГ на своей даче в Барвихе. ▶

Окончание на стр.2

Чыгір знайшоў працу

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Міхаіл Чыгір уладкаваўся на працу: цяпер ён дарадца дырэктара навукова-прамысловага прадпрыемства «АДЛ». М.Чыгір кажа, што стаміўся па сапраўднай працы, якой не займаўся паўтара года. Нагадаем, да ўступлення ў кампанію па выбарах прэзідэнта, наладжаных Вярхоўным Саветам 13-га склікання вясной 1999 г., экс-прэм'ер Міхаіл Чыгір працаваў у Маскве, у прадстаўніцтве буйнога нямецкага канцэрна *GEA*. Але з працай на немцаў Чыгіру давялося развітацца пасля арышту, 8 месяцаў ізалятара і суда, які прызнаў яго вінаватым у службовым злоўжыванні (як лічаць праваабаронцы – гэты прысуд палітычна матываваны). Цяпер М.Чыгір будзе працаваць на беларускі бізнес. Ён кажа, што на тое ёсць тры асноўныя прычыны. Першая — «Мужчыну маіх гадоў нельга не працаваць», — лічыць экс-прэм'ер. Другая — «На 6 долараў пенсіі, якія плаціць мне дзяржава як былому прэм'еру, пражыць немагчыма». І трэцяя – М.Чыгір хоча на ўласнай скуры зведаць долю беларускага бізнесмена. Ужо першыя дні на новым месцы пераканалі яго, што становішча тут вельмі цяжкае. «Здаецца, цяпер працаваць значна больш складана, чым у 1996 годзе, калі я быў прэм'ерам», – заўважае Міхаіл Чыгір. ■

«Дружеское» пожелание

На прошедшем в Вильнюсе 12-14 июня **Конгрессе осуждения преступлений коммунизма** был замечен следующий парадокс. Среди флагов, которые сопровождали мероприятия Конгресса и представляли стран - участниц, был, конечно, и белорусский. Но, по иронии судьбы, именно тот флаг (с модификациями 1995 года), под которым и совершались преступления коммунизма на территории Беларуси. Просто организаторы достали из склада набор стандартных официальных флагов и не стали разбираться в тонкостях белорусской ситуации. Однако, несмотря на абсурдность сочетания коммунистической символики с антикоммунистическим пафосом мероприятия, белорусская делегация (в которую, среди прочих, входили Семен Шарецкий и Зенон Позьняк) все дни невозмутимо принимала участие в работе Конгресса. И только в последний день, по словам секретаря оргкомитета, члены белорусской делегации обратились к хозяевам с *дружеским пожеланием* в том смысле, что организаторам следовало бы выбрать другой флаг. Никакой более бурной реакции от белорусской делегации не поступало. ■

Наша СВАБОДА – гэта Ваша СВАБОДА!

Паважаныя чытачы!

Рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА працягвае падпіску на II паўгоддзе 2000 г.

Падрабязнасці пра ўмовы падпіскі на *стар. 5*

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

■ **Калі вярстаўся гэты нумар, у мінскім гарадскім судзе абвяшчалі прыгавор старшыні БСДП Мікалаю Станкевічу і вядомаму праваабаронцу Валерыю Шчукіну за ўдзел у «Маршы Свабоды» ў кастрычніку мінулага года.** Суд прыгаварыў Мікалая Статкевіча да 2 гадоў зняволення з адтэрміноўкай на два гады, Валерыя Шчукіна да 1 года зняволення з адтэрміноўкай на год. ***Падрабязнасці аб гэтым судовым паседжанні – у наступным нумары.***

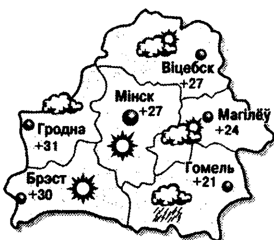
■ **Беларускіх універсітэтаў стане больш.** Міністэрства адукацыі Беларусі, па выніках працы адмысловай камісіі, прыняло рашэнне пра пераўтварэнне Брэсцкага політэхнічнага інстытута ва універсітэт. З 1 ліпеня ВНУ атрымае новую назву – Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны універсітэт. Пры гэтым да 14 спецыяльнасцяў, па якіх рыхтуюць спецыялістаў, дадасца яшчэ адна — «інжынер па рамонце і эксплуатацыі транспартных сродкаў».

■ **Жахлівы выпадак адбыўся ў брытанскім порце Дувр.** У кантэйнеры галандскага грузавіка, які прыбыў у Дувр на пароме, паліцыя знайшла 58 трупаў. Кіроўца грузавіка быў арыштаваны. Улады мяркуюць, што гэтыя людзі збіраліся папрасіць у Вялікабрытаніі палітычнага прытулку. Паліцыя таксама знайшла ў грузавіку двух жывых людзей. Яны былі накіраваныя ў мясцовы шпіталь.

■ **Хрысціянска-дэмакратычная партыя Польшчы абвясціла пра сваё рашэнне вылучыць свайго прадстаўніка Леха Валенсу кандыдатам на прэзідэнцкія выбары.** Тым часам, папулярнасць Л.Валенсы падае – яго падтрымлівае ўсяго 4% насельніцтва. У сваёй перадвыбарчай праграме Лех Валенса прапануе завяршыць посткамуністычную трансфармацыю Польшчы.

■ **Джордж Сорас сыходзіць у адстаўку. Ён збіраецца перадаць кіраўніцтва карпарацыяй *Soros Asset Management* сыну Роберту.** У інтэрв'ю *BBC* сусветна вядомы мільярдэр заявіў, што згубіў сваю «магічную інтуіцыю», якая ў свой час зрабіла яго адным з найбольш паспяховых інвестараў свету. Рашэнне Дж.Сораса не стала сенсацыяй для сусветных фінансістаў – стан яго ных фондаў цяпер ацэньваецца як крытычны. Іхнія агульныя актывы скараціліся на 20%.

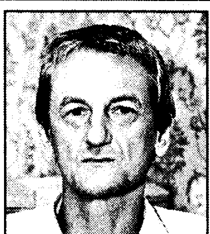
НАДВОР'Е НА ЗАЎТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 980

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Дышла ў вантробы

Аляксандр ДУБРАВІН

Не ведаю як вы, а я адчуваю, што наперадзе ў беларусаў велізарнейшае свята. Свята Святаў. Іншая справа, што не ўсе да яго дажывуць, бо: беззаконне, турмы, дубінкі, спецслужбы, хлусня, жлобства, галадуха, здрада, тэрор, рынкавы сацыялізм, няшчымніца, непісьменнасць, карупцыя, неафашысты, сухоты, самота, злачыннасць, радыяцыя, экалогія, нянавісць, бесчалавечнасць, бюракратыя... Не кожная вышэйшая жывёла, не кажучы ўжо пра чалавека, можа вытрываць такі рэжым, які трывае сумленны беларускі грамадзянін.

Але ж Свята будзе абавязкова. Уявіце сабе той сонечны дзень, калі раптам станучь непатрэбнымі адразу ўсе дэкрэты ППРБ. Усё знянацку павернецца да лепшага. Стане непатрэбным і сам ПП. І ягоныя памочнікі. І ягоныя... Па-праўдзе кажучы, яны большасці з нас непатрэбныя ўжо і зараз, але пакуль што гэта дужа цяжка ім давесці. Прыкладам, як сядзіць чалавек у брудзе па самую макаўку, а ты яго ўшчуваеш за мурзатыя вушы. То хіба ён пачуе?

Між тым гэтае Свята то набліжаецца, то аддаляецца. Здаецца, працягні руку і схапі за хвост птушку шчасця заўтрашняга дня! Вось яны – залатыя абшары і лазурковыя нябёсы! Вось яна – перамога са слязамі на вачах! Дрыжыць, трасецца, калоціцца антынародны рэжым, кашляюць ягоныя маторы, гараць трубы, западаюць педалі, кліняць ланцугі і перадачы. Не жылец ён. Хапаецца за апошняе, за фантом, за паветра, за абяцанкі.

І тут самае галоўнае для кожнага з нас – вытрымка. Бо набліжаецца рашучы момант усяго супрацьстаяння – выбары. Абавязкова трэба зрабіць іх сумленнымі і дэмакратычнымі. Або так, або ніяк! Нельга паддавацца на правакацыі ды абяцанкі. Трэба сачыць за рэжымам з асаблівай пільнасцю: пачынаюцца ягоныя сутаргі. Уціск, чуткі, падман, пагрозы, перасьлед. Ужо запусцілі чутку, што адміністрацыя ППРБ склала спісы з сарака палітыкаў, каб прапанаваць ім нейкія важныя пасады. Быццам, Статкевіч пасварыўся з Вячоркам з-за амерыканскіх грошай. А Кангрэс дэмакратычных сілаў, нібыта, робіцца для таго, каб перашкодзіць правядзенню Усебеларускага з'езда. Вось засакаталі дзяржаўныя СМІ, што ў Выбарчы кодэкс унесены нейкія істотныя змены. Вось ад апазіцыі адбягаюць убок часовыя саюзнікі...

Многа яшчэ будзе. Не зважай на мітусню, сачы за галоўным. Набліжай Свята! Дышла – у вантробы дыктатуры!

Рокировочки местного значения

Окончание. Начало на стр.1

Обещают еще одну кадровую рокировку. Председатель телерадиокомпании Григорий Кисель может оказаться послом в Бухаресте, а прижившийся там Анатолий Бутевич, некогда работавший министром информации, якобы заменит Г. Киселя. Не исключено, что после реконструкции президентской администрации, которую обещает М.Мясникович, новый шеф местного телевидения попадет под жесткое подчинение первому заместителю главы администрации. Впрочем, как и некоторые другие государственные СМИ, которые любят себя называть солидными. Что касается освободившегося после В. Заметалина кресла вице-премьера по социальным и культурным вопросам, то в его прочат также старых знакомых. Среди кандидатур, например, называют ректора Политехнической академии Михаила Демчука. Можно вспомнить, что в правительстве Кебича-Мясниковича он работал вице-премьером по упомянутым вопросам.

Наблюдатели уже неоднократно отмечали то, что, несмотря на изоляцию Беларуси в мировом сообществе, высшие чиновники в массовом порядке заявляют о своей готовности к дипломатической работе за рубежом. Особенно эта тенденция стала нарастать где-то с середины 1999 года. Среди причин особенно часто называется растущая социально-экономическая напряженность в стране. И, как полагают многие, фактический провал стратегии на создание единого с Россией государства.

Проведенные и планируемые рокировки выражают надежду и расчет с помощью прежних кадров, укрепивших власть А.Лукашенко, повторить успех. Однако, проявление беглецких тенденций среди власть имущих показывает значительный скепсис в отношении повторения успеха. И тогда, понимаешь, может получится загогулина. ■

Зімоўскі – апраўданы

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Як і меркавала НАША СВАБОДА два нумары таму, суддзя Першамайскага суда г.Мінска Уладзімір Кобышаў вынес апраўдальны прысуд для вядучага аналітычнай праграмы «Рэзананс» Аляксандра Зімоўскага. Ён адмовіў у пададзеным грамадзянкай Верай Церлюкевіч іску «аб абароне гонару і годнасці», згодна з якім Зімоўскі павінен быў сплаціць пенсіянерцы 3 мільёны рублёў.

Сутнасць прэтэнзіі Церлюкевіч была ў тым, што яе абразілі словы Зімоўскага, сказаныя ў адносінах да ўдзельнікаў апазіцыйнага мерапрыемства «Марш Свабоды» 17 кастрычніка 1999 года. Тады Зімоўскі ў «жывым» эфіры назваў дэманстрантаў «адмарозкамі», што Вера Церлюкевіч успрыняла на свой конт. Першае пасяджэнне пад старшынствам суддзі Ясновіча прайшло яшчэ ў лютым. На ім словы, сказаныя Зімоўскім, былі адпраўленыя на экспертызу ў Інстытут этнаграфіі і фальклору НАН. Але там філалагічнае даследаванне праводзіць адмовіліся, спасылаючыся на тое, што гэта не ўваходзіць у іхны профіль. Тады за правядзенне экспертызы ўзяўся камітэт па журналісцкай этыцы Беларускага саюза журналістаў, які вынес рашэнне, згодна з якім сказаныя тэлевядучым словы не адносіліся напрамую да Церлюкевіч, а мелі на ўвазе «радыкальна настроеную частку натоўпу, што шпурляла ў дэманстрантаў камянямі». Вось іх Зімоўскі абразіў, і калі б нехта з іх падаў іск у суд, то тады вядучаму «Рэзананса» давялося б сплаціць пэўную суму. Але хто ж з іх падасць іск у суд, калі прызнанне ў кіданні камянёў адразу прывядзе на лаву падсудных па крымінальным артыкуле.

Суд пад старшынствам суддзі У.Кабышава, як і чакалася, не адрэагаваў на просьбы ісціцы адправіць выказванне Зімоўскага на дадатковую экспертызу і на падставе вынесенага БСЖ заключэння адхіліў іск Веры Церлюкевіч. ■

Пакаранне за веды тарашкевіцы

Прэс-служба «МФ»

Студэнт V курса геаграфічнага факультэта БДУ, лідэр Маладога Фронту Павел Севярынец, які ў гэтым годзе мусіў скончыць навучанне ў спецыяльнасці «геалогія», 15 чэрвеня не быў допушчаны да абароны сваёй дыпломнай працы «Бурштын Беларусі». Дэкан факультэта, Іван Пірожнік, не дазволіў абараняць дыплом, напісаны беларускай мовай у тарашкевіцкім правапісе, і наклаў на тытульным аркушы рэзалюцыю (перадаем на мове арыгінала): «В таком виде работа не может быть допущена к защите в государственной экзаменационной комиссии».

Фота IREX/ProMedia

Звяртае на сябе ўвагу, што ўсе спецыялісты-геолагі, якія ўваходзілі ў камісію (у тым ліку і знакаміты акадэмік Р.Гарэцкі), дыплом да абароны прынялі – але ў апошні момант працай студэнта Севярынца зацікавіўся географ І.Пірожнік.

Вядомыя прэцэдэнты, калі студэнты і аспіранты розных беларускіх ВНУ выконвалі і абаранялі курсавыя, дыпломныя і навуковыя працы менавіта на тарашкевіцы. Больш за тое, яшчэ свежая гісторыя з газетай «Наша Ніва», якая выйграла суд за тарашкевіцу ў Дзяржкамдруку. Але, здаецца, на геаграфічным факультэце БДУ дзяржаўныя чыноўнікі вырашылі адыграцца.

У гэты момант Паўлу Севярынцу, які мае амаль усе выдатныя экзаменацыйныя адзнакі за 5 гадоў навучання, пагражае адлічэнне з універсітэта. ■

Акцёр знік па дарозе дамоў

Кірэй МАНУЙЛАЎ

На мінулым тыдні ў памяшканні Тэатра-студыі кінаакцёра прайшоў брыфінг, прысвечаны лёсу без вестак прапаўшага год таму артыста гэтага тэатра Андрэя Бубашкіна.

Летась у траўні Бубашкін адправіўся з монаспектаклем «Сон смешнага чалавека» паводле Ф.Дастаеўскага на гастролі ў Нямеччыну. Там ён набыў на ганарар аўтамабіль «Хонда», на якім і збіраўся вяртацца на радзіму. 30 траўня з немецкага Мюнстэра акцёр тэлефанаваў дадому, каб сказаць, што тым днём выязджае. Гэты званок стаў апошнім кантактам з Андрэем Бубашкіным – на Беларусі яго не дачакаліся.

Цесць акцёра, мастак Уладзімір Уродніч, рытарычна пытаецца «дзе голас дзяржавы?» у сітуацыі, калі знікаюць ейныя грамадзяне, прычым небезвядомыя. МУС і КДБ за год следства ў гэтай справе не прасунуліся абсалютна ні ў чым. Самае галоўнае, не ўдаецца ніяк след наладзіць супрацоўніцтва з праваахоўнымі органамі Польшчы і Нямеччыны, на тэрыторыі якойсьці з гэтых краінаў нешта і здарылася з Андрэем Бубашкіным. Верагодней за ўсё ў Польшчы, бо рэхт супраць аўтамабілістаў там буяе надзвычайна: менавіта такой ахвярай мог стаць беларускі акцёр.

Прысутныя на брыфінгу адстаўны генерал міліцыі, член так званага Савета Рэспублікі Мікалай Чаргінец, які ўзяўся курыраваць гэтую справу, наракаў, што за мяжой на ўсе звароты беларускага боку рэагуюць нейкімі «адпіскамі». Але разам з тым прызнаў, што беларускія праваахоўнікі гэтаксама належнага не робяць. Так, напрыклад, чамусьці дагэтуль не высветлена, ці перасякала «Хонда» беларускую мяжу і ці зафіксаваная яна падчас працэдуры «растаможкі» ў камп'ютарах на беларускай і расійскай мытнях. Уяўныя злачынцы пагналі б машыну менавіта сюды. МУС таксама не мае і геннага коду акцёра. Няма пакуль у следства і аніводнага сведкі сярод шматлікіх «аўтамабільных чаўнакоў» з Беларусі да Расіі, якія маглі стаць выпадковымі відавочцамі таго, што здарылася з А.Бубашкіным. ■

Зброю – на стол!

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

З 19 чэрвеня і на працягу наступных 30 дзён усе аддзелы міліцыі Брэсцкай вобласці пачынаюць своеасаблівую зачыстку жылля ўладальнікаў зарэгістраванай зброі. Гаспадару паляўнічага ружжа, газавага ці імяннога пісталета давядзецца засведчыць, дзе ён захоўвае тое, што страляе, каго асцерагаецца, колькі мае патронаў.

Татальны кантроль павінен напалохаць і грамадзянаў, хто мае незарэгістраваную зброю. Таму адначасова міліцэйскія начальнікі абвясцілі пра кароткачасовую «амністыю» для тых, хто добраахвотна здасць зброю і боепрыпасы.

Дарэчы, з 1999 года толькі на Брэстчыне канфіскавана 4.408 адзінак зброі. ■

На Ашмяншчыне разводаў не любяць

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Медыкі звязваюць малую распаўсюджанасць на Гродзеншчыне абортаў толькі з моцным уплывам касцёла. Але, як ні дзіўна, рэлігійная мараль не ратуе ад разводаў. У Гродзенскай вобласці амаль 60 са 100 новых шлюбаў распадаюцца. А ў самых заходніх раёнах – Гродзенскім і Бераставіцкім гэтая лічба дасягае 76 і амаль 80 разводаў адпаведна. Найменш разводзяцца ў Ашмянскім раёне, што на мяжы з Літвой. Толькі 30 сужэнскіх пар са 100. ■

Палова дарог Беларусі патрабуе рамонту

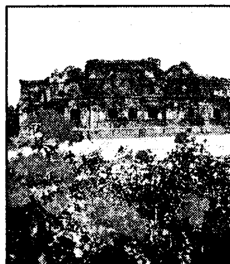
Аляксей АРЭШКА

Сёння працягласць дарог агульнага карыстання ў Беларусі складае больш чым 88 тысяч кіламетраў, з іх 53,5% – рэспубліканскія дарогі і 46,7% – мясцовыя. Цяпер патрабуюць неадкладнага капітальнага рамонту 57% рэспубліканскіх і 4% мясцовых дарог. Пра гэта паведамілі ў прэс-службе Камітэта па аўтамабільных дарогах пры міністэрстве транспарту і камунікацыяў. Пагаршэнне транспартна-эксплуатацыйнага стану дарог, а таксама невыкананне прадугледжаных аб'ёмаў іх капітальнага і сярэдняга рамонту дарожнікі звязваюць найперш з недастатковым фінансаваннем. Пры гэтым ёсць факты выкарыстання мясцовых дарожных фондаў не па мэтавым прызначэнні. Па рашэннях аблвыканкамаў сродкі фондаў накіраваны на добраўладкаванне гарадскіх вуліцаў у Магілёўскай, Гродзенскай і Гомельскай абласцях, у Мінскай і Магілёўскай абласцях сродкі таксама накіроўваліся на будаўніцтва і рамонт аб'ектаў, не звязаных з утрыманнем і развіццём аўтамабільных дарог. Толькі за першы квартал 2000 года на вышэйуказаныя расходы з мясцовых дарожных фондаў адцягнута 266,5 мільёна рублёў. ■

Капітальная рэканструкцыя для Брэсцкай крэпасці

Аляксандр ПАПОВІЧ

На плошчы мемарыяльнага комплексу «Брэсцкая крэпасць-герой» распачата самая маштабная капітальная рэканструкцыя за ўсе гады яго існавання. Шэрае бетоннае пакрыццё плошчы на 12 тысячах квадратных метраў будзе заменена на плітку чырвонай афарбоўкі з матэрыялаў высокай трываласці і даўгавечнасці. Пачаць рэканструкцыю дазволілі фінансавыя паступленні з бюджэтаў Беларусі, Расіі, Казахстана, а таксама ўрадаў Масквы і Разанскай вобласці Расіі. Украіна выдаткавала высакаякасны аддзелачны матэрыял з Жытомірскага радовішча граніту. Будаўнічыя працы часова абмяжоўваюць масавыя мерапрыемствы, у тым ліку і бліжэйшыя, запланаваныя на 22 чэрвеня і 3 ліпеня. Але, як паведамілі ў адміністрацыі мемарыяльнага комплексу, экскурсійнае абслугоўванне не перапыняецца, як і доступ да ўсіх экспанатаў і аб'ектаў на тэрыторыі цытадэлі. ■

Еўракубкі ўзялі старт

Алесь ШМЯЛЁЎ

Розыгрыш першага з футбольных клубных турніраў, кубка Інтэртато, адкрыўся ў мінулыя выходныя. Ад Беларусі ў ім удзел прымае магілёўскі «Днепр-Трансмаш», які ў першай гульні на «сваім» полі ў Барысаве (магілёўскае поле непрыдатнае для гульняў такога ўзроўню) абыграў дацкі «Сількеборг» з лікам 2:1. Праз тыдзень магілёўцаў чакае гульня ў адказ. У гэтым годзе, акрамя «Дняпра-Трансмаша», удзел у Еўракубках прымуць: барысаўскі БАТЭ ў Лізе чэмпіёнаў, мазырская «Славія» і «Гомель» – у кубку УЕФА. ■

Для размещения редакции газеты
СНИМЕМ В АРЕНДУ
ИЛИ ПРИМЕМ
ДОЛЕВОЕ УЧАСТИЕ
В СТРОИТЕЛЬСТВЕ ОФИСА
площадью 100-150 м² в центре Минска
т. 210-02-53
Посредников просьба не беспокоить

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Плануецца ўдзел 900 дэлегатаў

Кангрэс Дэмакратычных Сілаў

Алег БЕБЕНІН,
Падпісант Хартыі'97

Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт не будзе выступаць супраць правядзення 2 ліпеня ў мінскім Палацы культуры тонкасуконнага камбіната мерапрыемства «Кангрэс дэмакратычных сілаў Беларусі». Такі адказ атрымаў 15 чэрвеня старшыня аргкамітэта КДС Юры Хадыка ад гарадскіх уладаў.

На прайшоўшым 17 чэрвеня паседжанні аргкамітэта Кангрэса вызначаныя квоты ўдзельнікаў гэтага мерапрыемства ад асноўных палітычных дэмакратычных партыяў, рухаў, арганізацыяў, прафсаюзаў і прадстаўнікоў інтэлігенцыі. Беларускі Народны Фронт, Аб'ядная грамадзянская партыя і Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) будуць прадстаўленыя на Кангрэсе 80 дэлегатамі кожная. Па 40 чалавек будзе ўдзельнічаць ад Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады, Партыі жанчынаў «Надзея» і Партыі працы, а таксама ад Таварыства беларускай мовы. Па 40 чалавек ад кожнай вобласці і Мінска – такая квота дэмакратычных недзяржаўных арганізацыяў. Па 100 чалавек будуць прадстаўляць на Кангрэсе свабодныя прафсаюзы. На Кангрэс запрошаныя таксама больш за 130 вядомых грамадскіх дзеячаў краіны. Вырашана таксама, што дэпутаты Вярхоўнага Савета 12-га і 13-га скліканняў будуць аўтаматычна з'яўляцца дэлегатамі Кангрэса дэмакратычных сілаў Беларусі. У агульнай колькасці ў Кангрэсе вылучаныя квоты на ўдзел больш за 900 дэлегатаў.

Плануецца, што Кангрэс дэмакратычных сілаў Беларусі прыме рэзалюцыю па наступных пытаннях: стаўленне дэмакратычных сілаў Беларусі да магчымых парламенцкіх і прэзідэнцкіх выбараў, падтрымка Усебеларускага з'езда за незалежнасць, стварэнне рэгіянальных Каардынацыйных радаў дэмакратычных сілаў. На аргкамітэце вырашана запрасіць на Кангрэс дэмакратычных сілаў замежных гасцей – прадстаўнікоў заходніх амбасадаў, КНГ АБСЕ ў Мінску і дэпутатаў парламентаў краінаў-суседзяў Беларусі (Польшчы, Украіны, Расіі, Літвы, Латвіі) і іншых дзяржаваў.

У працы аргкамітэта прынялі ўдзел сустаршыні аргкамітэта Усебеларускага з'езда за незалежнасць Рыгор Барадулін і Анатоль Грыцкевіч. Наступнае паседжанне аргкамітэта пройдзе ў пятніцу, 23 чэрвеня. ■

ЭКАНОМІКА

Да нас едзе МВФ

Аляксей ЗНАТКЕВІЧ

Заўтра ў Мінск прыязджае місія Міжнароднага валютнага фонду. Візіт працягнецца з 21 чэрвеня па 4 ліпеня. Асноўная ягоная мэта – правядзенне штогадовых кансультацыяў з беларускім кіраўніцтвам па эканамічнай палітыцы і перспектывах.

Эксперты фонду на чале з намеснікам кіраўніка Заходняга аддзела Другога еўрапейскага ўпраўлення МВФ Мартай дэ Кастэла-Бранка будуць вывучаць змяненні ў грашова-крэдытнай і падаткова-бюджэтнай палітыцы на працягу першай паловы 2000 года. Яны дадуць рэкамендацыі на другую палову гэтага года. Прадстаўнікі МВФ таксама павінны абмеркаваць з кіраўніцтвам Беларусі крокі, запланаваныя для лібералізацыі валютнага рынку, і планы рэформаў у такіх сферах, як цэнаўтварэнне, прыватызацыя, сельская гаспадарка, жыллёвае будаўніцтва і сацыяльная абарона.

Чакаецца, што місія правядзе сустрэчы са старшынёй праўлення Нацыянальнага банка Беларусі Пятром Пракаповічам, міністрам эканомікі Уладзімірам Шымавым, міністрам фінансаў Мікалаем Корбутам, а напрыканцы візіту сустрэнецца з прэм'ер-міністрам Уладзімірам Ярмошыным. У кансультацыях, якія пройдуць з 27 па 29 чэрвеня, таксама возьме ўдзел Вілі Кікенс, выканаўчы дырэктар МВФ, які прадстаўляе Беларусь у Савеце Дырэктараў. ■

Участвовать или нет?

Оксана ХАРЛАН

2 июля Координационный совет политических партий намерен провести очередной Конгресс демократических сил, где предстоит принять непростое решение. Демократическая оппозиция собирается достаточно четко заявить о своем отношении к предстоящим парламентским выборам. Проще говоря, участвовать или не участвовать? От ответа на этот вопрос будет зависеть не только ближайшее будущее нашей страны, но и судьба самой оппозиции.

Аргументы «за»

Их не так уж много, и они не настолько убедительны, как может показаться. Можно порассуждать о преимуществах участия оппозиции в законотворчестве, ее более широких возможностях влияния на ситуацию в стране. Но в нынешних политических условиях возникает закономерный вопрос: какое количество демократов просочится сквозь сито чиновничьих преград и фальсификаций в новый парламент? Скорее всего, единицы.

Даже если допустить, что половина вновь избранного законодательного органа будет оппозиционной, каким образом она сможет противостоять неограниченной исполнительной власти? После референдума 1996 года белорусское нацсобрание даже парламентом не назовешь. Это скорее некая канцелярия, почти безропотно визирующая президентские решения. И от количества демократических представителей в креслах этого самого нацсобрания ситуация в Беларуси коренным образом не изменится.

Безусловно, можно полагаться на будущие президентские выборы и на то, что оппозиция даже в таком парламенте сможет поднять вопрос о полномочиях исполнительной власти. Однако на сегодняшний день это выглядит, мягко говоря, нереальным. Ведь это будет все та же Палата представителей, решения которой не пройдут даже через Совет республики.

Самым весомым аргументом может стать то, что отказ демократов от участия в осенней избирательной кампании приведет к непризнанию результатов выборов международным сообществом и толкнет Лукашенко в самые тесные объятия России. Это отдельная тема, и о ней чуть позже.

Аргументы «против»

Все они плавно вытекают из сказанного выше. Важнейшим условием участия оппозиции в выборах должна стать гарантия их свободного и справедливого характера. Выдвигая идею проведения переговоров с властью, демсилы стремились добиться соблюдения именно этого условия. Фактически проваленные президентские выборы, холостой выстрел 20 июля, некоторая неуверенность в собственных силах и возможностях — все это делало переговорный процесс чуть ли не единственным вариантом мирного выхода из политического кризиса. И на том этапе оппозиция сумела выжать из сложившейся ситуации максимум. В конце концов, была выработана переговорная повестка, включающая принятие демократического избирательного кодекса, доступ к СМИ и создание климата политического доверия.

На сегодняшний день ни один из пунктов этой повестки не выполнен. Избирательный кодекс — мягко говоря, недемократический. Редкие и отрывочные появления оппозиционных лиц на БТ даже с натяжкой нельзя назвать доступом к СМИ. А что касается климата политического доверия, то с ним вообще большой провис. Чигирь осужден, отбывают срок Климов и Кудинов. Нет никакой официальной информации об исчезнувших.

Власть ничего не сделала, чтобы доказать свою приверженность честным демократическим выборам. Смешная игра под названием «широкий общественный диалог» не в счет. Значит, осенняя избирательная кампания со всей скрупулезностью повторит сценарий последнего референдума и местных выборов. Участие в ней только дискредитирует оппозицию и принесет Лукашенко желаемый результат — международное признание.

Что нужно власти

Как ни парадоксально, но сегодня международное признание Лукашенко просто необходимо. Прежде всего, в качестве определенного противовеса в разговоре с Россией. Еще осенью ему казалось, что дни противников его режима сочтены, — народ их не поддержит, а сами они, мол, ни на что не способны. Недовольство Запада он надеялся с лихвой компенсировать неограниченной политической и особенно экономической поддержкой восточного соседа. Но после удачных оппозиционных акций и особенно смены президента в России положение изменилось.

Путин не Ельцин, благотворительностью по отношению к Беларуси он заниматься не собирается. Уже сейчас цены на газ, поставляемый в нашу страну, увеличились в три раза. С будущего года Россия перестанет принимать к оплате бартер. В обмен на экономическую поддержку российскому руководству нужны вполне конкретные политические соглашения. Значит, возможно, уже нынешней зимой Лукашенко предстоит сделать непростой выбор: стать главой восьмого региона России и еще какое-то время потешить себя властью или попробовать договориться с Западом. Но непризнание международным сообществом результатов белорусских выборов позволит Путину напрямую диктовать нелегитимной власти в Беларуси любые политические условия.

Решение оппозиции

В сложившихся политических и социально-экономических условиях логичнее всего ожидать от Конгресса демократических сил заявления о том, что власть не стремится создавать условия для проведения свободных выборов, а значит, участие в них оппозиции становится невозможным. Такое решение представляется наиболее важным накануне саммита Европарламента. После знаменитой 304-й резолюции Конгресса США аналогичное решение Европы может существенно повлиять на ситуацию в Беларуси. Велика вероятность того, что определенная европейская позиция толкнет белорусские власти на существенные уступки оппозиции.

Однако в свете недавнего интервью «Резонансу» лидера БСДП принятие Конгрессом демократических сил согласованного решения находится под вопросом. Николай Статкевич почему-то проигнорировал интересы своих политических союзников, заявив, что для социал-демократов вопрос введения смешанной избирательной системы не принципиален, он, мол, актуален лишь для БНФ и ОГП. Более того. Главный белорусский эсдэк фактически признал конституцию 1996 года, назвав это уступкой со стороны оппозиции.

Такое интервью накануне вынесения ему приговора почеловечески можно понять. Однако сказанное Николаем Викторовичем не просто выглядит странно по отношению к другим демократам, но и не приносит пользы БСДП. Тем более что лидер эсдэков представлял это не как свою точку зрения, а как позицию партии.

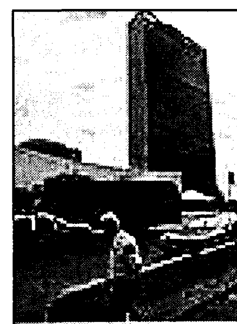
Хочется верить, что 2 июля Конгресс демсил все-таки заявит о своем неучастии в избирательном фарсе власти. Во всяком случае, до тех пор, пока не будут созданы все условия для свободного волеизъявления всех граждан Беларуси. ■

ЮСТЫЦЫЯ

ААН інспектуе беларускіх суддзяў

Алесь ПАЎЛОВІЧ

«Беларускі прэзідэнт мае занадта многа ўлады з пункту гледжання належнага падзелу ўлады ў краіне паміж выканаўчай, заканадаўчай і судовай галінамі», — так лічыць адмысловы дакладчык ААН па пытаннях незалежнасці суддзяў і адвакатаў Дата Парам Камарасвамі, які днямі наведаў Беларусь.

У красавіку наступнага года ў Арганізацыю Аб'яднаных Нацыяў, у яе камісію па правах чалавека будзе прадстаўленая справаздача аб рэальнай сітуацыі з незалежнасцю суддзяў і адвакатаў у Беларусі. Візіт адмысловага дакладчыка ААН быў напрамую звязаны з падрыхтоўкай гэтага дакумента. На працягу 6 дзён свайго візіту Д.П.Камарасвамі сустракаўся з суддзямі, адвакатамі, праваабаронцамі і дзяржаўнымі чыноўнікамі, у тым ліку з намеснікам кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Аляксандрам Абрамовічам, намеснікам старшыні Канстытуцыйнага суда Аляксандрам Марыскіным ды іншымі службовымі асобамі.

Якім жа будзе ўнёсак Д.П.Камарасвамі ў даклад ААН? Мяркуючы па выступе дакладчыка на прэс-канферэнцыі, дастаткова крытычным. Прынцыповыя заўвагі ёсць як да асноўных элементаў судовай сістэмы Беларусі, так і да стасункаў гэтай сістэмы з іншымі галінамі ўлады.

Ужо ў прэамбуле прэс-рэліза Д.П.Камарасвамі адзначыў, што «значная канцэнтрацыя ўлады ў руках прэзідэнта пачалася з 1996 года пасля правядзення скрыўленага рэферэндуму». Гэта, адзначае дакладчык, зыходная кропка далейшых памылак. Па-першае, цяжка лічыць беларускіх суддзяў незалежнымі, паколькі іх прызначае прэзідэнт. Да таго ж, усталяваны пяцігадовы выпрабавальны тэрмін, на працягу якога суддзі могуць быць звольненыя без аніякіх гарантыяў. Пагрозу незалежнасці суддзяў дакладчык бачыць таксама ў нізкім узроўні заробкаў, што скрушае да карумпаванасці.

Асобна спыніўся прадстаўнік ААН на ролі Канстытуцыйнага суда. Ягоная незалежнасць таксама ставіцца пад сумнеў, бо палову складу суда, у тым ліку і старшыню, прызначае прэзідэнт. «Канстытуцыйны суд, гэты самы важны суд... не можа рэальна лічыцца незалежным», – мяркуе дакладчык ААН.

Заўвагі адносна незалежнасці адвакатуры і натарыята таксама вельмі сур'ёзныя. Адзначаецца, што ўсіх адвакатаў прымусілі ўступіць у адвакацкія саюзы, якія знаходзяцца пад кантролем дзяржаўных чыноўнікаў і нават спецслужбаў. Д.П.Камарасвамі не абмінуў таксама фактаў ціску на натарыусаў, таго, што незалежны натарыят у Беларусі з 1997 года фактычна не існуе, а маёмасць тых натарыусаў, якія імкнуліся захаваць незалежнасць, была канфіскаваная.

Дата Парам Камарасвамі прааналізаваў і сістэму дзяржаўных актаў, якія рэгулююць жыццё ў краіне. Было адзначана, што роля дэкрэтаў прэзідэнта не ніжэйшая за ролю законаў, прынятых парламентам. Больш за тое – дэкрэты фактычна важнейшыя за законы, бо дзейнічаюць без зацвярджэння парламентам працяглы час. Судовая сістэма, напрыклад, знаходзіцца пад рашучым уплывам менавіта дэкрэтаў, многія з якіх супярэчаць агульнапрынятым нормам. У якасці такога «ўзору» быў названы дэкрэт А.Лукашэнкі №40 за мінулы год, які дазваляе канфіскоўваць маёмасць да рашэння суда. Гэты дэкрэт дакладчык ААН назваў «парушэннем прынятага ва ўсім свеце прынцыпу прэзумпцыі невінаватасці».

Напрыканцы прэс-канферэнцыі журналісты спыталі спадара Д.П.Камарасвамі, ці прызнаў хто з беларускіх чыноўнікаў недахопы, пра якія яму стала вядома. «Яны адказвалі, што становіча ставяцца да зменаў, калі ў гэтых зменах ёсць неабходнасць, і гатовыя далей выслухваць усе заўвагі», – адказаў адмысловы дакладчык ААН. Ён паведаміў, што ў выніку ААН выкажа свае рэкамендацыі беларускаму ўраду і дыялог па іх выкананні будзе працягвацца. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Власть перестала скрывать свои замыслы

Сергей ПАРХОМЕНКО

Взятие в заложники главы «Медиа-Моста» Владимира Гусинского, организованное в минувший вторник околопрезидентской группировкой профессиональных политических интриганов во главе с Александром Волошиным, поставило крупнейшую в России негосударственную информационную корпорацию в крайне тяжелое положение.

Убедиться, что под видом ареста главы «Медиа-Моста» по вздорному подозрению в преступлении «хозяйственного» толка осуществлен именно захват его в заложники, заставляло множество весьма впечатляющих особенностей первого же этапа операции, развернутой прокуратурой. И то, какие именно формы приняло лишение Владимира Гусинского свободы, — заточение его в Бутырский следственный изолятор, пользующийся славой самой отвратительной из московских тюрем. И то, с какой именно откровенностью следователи демонстрировали и самому арестованному, и его адвокатам свое пренебрежение обязанностью внятно и полно сформулировать суть своих обвинений. И, в конце концов, то, с какой именно легкостью представители высшей государственной власти, не исключая и президента, лицемерили насчет своей неосведомленности о совершающемся произволе и своей непричастности к нему, не умея, да и не желая скрыть при этом как минимум удовлетворенной, а чаще прямо-таки торжествующей улыбки.

Однако наиболее отчетливо проявилась для нас близость этих двух ситуаций — конкретной, «мостовской», и классической, «заложнической», — когда мы со всей ясностью осознали, в чем, собственно, состоит стратегический замысел кремлевских мастеров интриги. Классический терророист всегда очень рассчитывает (и всеми доступными ему методами стремится этого добиться), что противостоящая ему сторона рано или поздно будет готова пожертвовать любыми своими принципами, отступиться от любых своих убеждений, приостановить любые свои действия во имя одной-единственной цели: спасти своего заложника живым. На самом деле власть добивается от нас в точности этого же.

Мы этот мерзкий замысел понимали и понимаем. И когда он возродится снова в какой-нибудь новой форме, мы будем сопротивляться. Но именно в этом понимании и в убеждении, что не сопротивляться нельзя было и пока заложник оставался в камере Бутырской тюрьмы, — природа той тяжести, которую каждый из нас, друзей, партнеров и сотрудников Владимира Гусинского, ощущал на своих плечах...

Новая российская власть не просто молода и неопытна. Она подвержена типичному подростковому «комплексу негативизма». Она с упрямством, упертостью прыщавого пэтэушника отмахивается от «батькиной правды». Но то, к чему она относится с таким презрением, на самом деле представляет собою бесценный, добытый тяжким трудом, а иногда и кровью опыт многих зрелых демократий и одной незрелой — нашей собственной. Этот опыт неопровержимо доказывает, что современная человеческая цивилизация, построенная на принципах уважения личной свободы, устроена слишком тонко и сложно. Что закономерности общественной, экономической и политической жизни пронизаны слишком многочисленными связями, чтобы эти связи можно было, зажмурившись, рвать, как только они начинают хоть чуть-чуть сковывать движения государственного начальника. Новая российская власть хочет казаться самой себе смелой, а на деле ее своеволие слишком легко переходит в самодурство. И если какие-то закономерности демократического хода вещей не представляются ей очевидными в первую же секунду, она в ту же секунду готова признать их несущественными или вовсе несуществующими.

Детям Лубянки, наводнившим теперь кремлевские коридоры, как когда-то кухаркиным детям, не ясна природа связи между устойчивостью демократических свобод в государстве и самим его правом рассчитывать на гармоничное развитие и — может быть, когда-нибудь — процветание. Вкус дрезденского пива, нетрудно поверить, навсегда остался на языке нового российского лидера, но вкуса свободы он за ним не почувствовал: пиво-то было хоть и немецкое, но гэдээровское.

Когда этим людям пытаются напомнить, что свобода — и одна из наиболее важных и развитых форм ее, свобода слова, — является единственной известной человечеству средой развития личности, творчества, предпринимательской инициативы, научного познания, они вяло интересуются: «Кто вам сказал? А как же Чили? А Китай?» Когда в разговоре с ними переходят на вещи, казалось бы, более им понятные и предупреждают, что в закупоренной, запуганной стране мы постепенно сгнием, а снаружи на нас будут смотреть с жалостью и пренебрежением, да просто рук не протянут и денег не дадут, они задирают подбородки: «Это мы еще посмотрим! Афганистан проглотили. Чечню теперь — тоже. Перетопчутся». Мы им мешаем своими вопросами и поучениями. Они хотели бы, чтобы мы все заткнулись и не лезли со своими претензиями и сомнениями.

Если мы не сумеем прервать эти юношеские грезы, полные сладких самовластных видений, переходящих в нервные тоталитарные поллюции, знакомство власти с реальностью может слишком затянуться. Когда-нибудь они там, в Кремле, наглядятся, напробуются досыта, успокоятся и поумнеют. Но жалко ждать. Жизни своей на них — жалко. ■

«Итоги»

Пакараных смерцю ўжо не вернеш

Ірына СТАРЦАВА

Дзве трэці смяротных прысудаў у ЗША, што былі абскарджаныя ў 1973-1995 гадах, аказаліся несправядлівымі і патрабавалі перагляду справаў. Эксперты лічаць, што юрыдычная сістэма, якая прадугледжвае найвышэйшую меру пакарання, пакутуе на «ўласныя памылкі і недахопы».

Вывучэнне 4.578 апеляцыяў зрабіла бачнымі шматлікія памылкі і недапрацоўкі, гаворыць аўтар даследавання Джэймс Лібмэн, прафесар юрыспрудэнцыі Калумбійскага універсітэта (ЗША). «Гэта тысячы справаў. Не ў адным, а ў дзесятках штатаў. Існуе вялікая рызыка, што падчас юрыдычнай працэдуры памылка так і не будзе выяўленая».

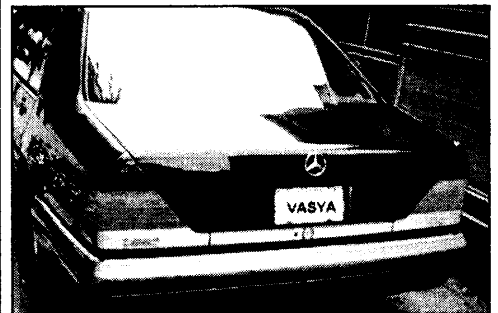
Як зазначаюць амерыканскія аглядальнікі, гэтае даследаванне стала вядомым якраз у той момант, калі дыскусія пра неабходнасць смяротнага пакарання зноў стала тэмай нацыянальнага маштабу. Сёлета губернатар штата Ілінойс, прадстаўнік Рэспубліканскай партыі Джордж Раян, ужо абвясціў мараторый на смяротнае пакаранне, пасля таго, як 13 «смертнікаў» былі рэабілітаваныя падчас дадатковага расследавання.

Нядаўна тэхаскі губернатар Джордж Буш-малодшы упершыню ў сваёй адміністратыўнай практыцы адклаў на 30 дзён выкананне смяротнага прысуду, дазволіўшы правесці лабараторную праверку ДНК асобы, якая абвінавачвалася ва ўчыненні злачынства. У свой час цяперашні кандыдат у прэзідэнты ад Рэспубліканскай партыі адправіў на смерць 131 асуджанага.

Як паказала апытанне грамадскай думкі, праведзенае ў лютым Інстытутам Гэлапа, 66% амерыканцаў падтрымліваюць смяротнае пакаранне. Раней у 90-я гады гэты паказчык хістаўся паміж 71% і 80%.

Група лекараў, якія ўваходзяць у Амерыканскую асацыяцыю тэрапеўтаў, апелююць да амерыканскай медычнай асацыяцыі – яны патрабуюць увесці агульнанацыянальны мараторый на смяротнае пакаранне. Медыкі лічаць яе недапушчальнай мерай пакарання – да таго часу, пакуль сістэма аналізаў ДНК не стане даступнай для ўсіх штатаў. На іхнюю думку, не выключаная сітуацыя, пры якой невінаватая асоба будзе пакараная смерцю толькі таму, што ў тым ці іншым штаце пакуль не ўведзеная новая судова-медычная тэхналогія. ■

Нумар аўтамабілю прыдумаю сам

Міхась КАРПОВІЧ

Уладальнікі транспартных сродкаў ва Украіне змогуць за пэўную суму ўстанаўліваць нумарныя знакі, якія будуць выраблятца на іхнія індывідуальныя замовы. Пра гэта паведаміў першы віцэ-прэм'ер Украіны Юры Еханураў.

Урадавы камітэт эканамічнага развіцця на сваім паседжанні ў мінулую пятніцу ўзгадніў адпаведны праект пастановы Кабінета міністраў «Аб ўвядзенні нумарных знакаў транспартных сродкаў, што выраблаюцца на індывідуальныя замовы іхніх уладальнікаў».

Як жа ўкраінцам цяпер можна будзе называць сваіх «чатырохколых сяброў»? На гэты конт першы віцэ-прэм'ер выказаўся так: «Можаш – сваё імя, можаш – прозвішча, пасаду. Але плаці... Размова ідзе пра выбітных, вядомых дзяржаўных, грамадскіх дзеячаў і проста матэрыяльна забяспечаных людзей».

Па словах Юрыя Еханурава, праект пастановы падрыхтавала міністэрства ўнутраных справаў Украіны, папярэдне вывучыўшы аналагічную практыку ў іншых краінах свету.

«Такая практыка існуе ў шмат якіх краінах свету, у тым ліку – у Расіі, Эстоніі. У ЗША гэта каштуе 1.000-1.500 долараў», — зазначыў першы намеснік старшыні Кабінета міністраў. Ён удакладніў, што ўкраінскія ўлады пакуль яшчэ не вызначыліся наконт тарыфу на такую экзатычную паслугу. Юрый Еханураў паведаміў таксама, што колькасць знакаў (літараў) на нумары можа быць ад трох да сямі, а сама працэдура іхнай рэгістрацыі не будзе адрозніваца ад звычайнай.

Сапраўды, у Амерыцы можна зарэгістраваць практычна любы нумар – толькі каб не паўтараўся, не ўтрымліваў нецэнзурных словаў і каб не супадаў з нумарамі спецаўтамабіляў – паліцыі, «хуткай дапамогі» і г.д. Калі пра гэта даналіся заможныя расійскія эмігранты, іхняй радасці не было межаў. Яны тут жа пачалі замаўляць нумарныя знакі з сваімі імёнамі, прозвішчамі, а потым дабраліся і да запасаў расійскай нецэнзуршчыны – бо забарона на лаянку датычыць толькі ангельскай мовы. Бедныя амерыканцы нават і не здагадваюцца, як іх «аблайваюць» легкавікі рускіх, якія праязджаюць мімаходзь! Нам вядомыя прыклады такіх «брудных» нумарных знакаў, але мы не можам прывесці гэтыя прыклады, каб не парушыць нормы этыкі.

Што ж датычыць Беларусі, то максімум, да чаго пакуль дадумалася наша дзяржаўная аўтаінспекцыя, – гэта ўвесці з 1 сакавіка гэтага года знакі, дзе замест звычайных дзвюх літараў у нумары фігуруе ўжо тры. Колькасць лічбаў – чатыры – засталася нязменнай. ■

Борьба за власть в Иране

Бриджит ГРАНВИЛЬ,
глава международных экономических программ Королевского Института международных отношений, Лондон

Закрытие поддерживающих реформу газет, арест ориентированных на реформу журналистов выглядят как попытки провокации реформаторов, выигравших большинство мест в последнем раунде парламентских выборов в феврале этого года.

Если реформаторы выйдут на демонстрации и начнутся уличные беспорядки, у сил безопасности появится причина для «затягивания гаек». Во время чрезвычайного положения, которое наверняка за этим последует, приход к власти нового парламента будет отложен.

Осознавая этот факт, лидеры реформации пытаются сдерживать своих последователей. Они уверены в победе, которая к ним со временем все равно придет, поскольку они пользуются поддержкой большинства молодежи и женщин страны. Две трети 65-миллионного населения Ирана – младше 25 лет. Но молодежь в Иране, также как и по всему миру, не отличается большим терпением. И именно в этом – корень беспокойства.

Напряжение нарастает, потому что хотя экономика и еле волочит ноги, никто не предпринимает никаких спасительных мер. Все выступающие за реформу в основном заинтересованы в социальных и политических переменах, обещанных президентом Хатами под рубриками «гражданское общество» и «правление закона».

А следовало бы. Уровень безработицы очень высок особенно среди юных иранцев. Из 1,9 миллиона молодежи, которые сейчас получают высшее образование и вступят на рынок труда в течение следующих пяти лет, у 15,8% нет надежды на трудоустройство. Общая рабочая сила достигнет цифры в 17,7 миллиона к концу текущего пятилетнего плана, в то время как 2,8 миллиона людей, т.е. 15,8 % населения, останутся безработными. Более половины выпускников университетов не могут найти работу и ищут счастье заграницей. Оставшиеся образованные молодые безработные, которые не могут уехать заграницу, – классический ингредиент в общественных беспорядках.

Рост производства, числа рабочих мест является единственным реальным решением этих проблем, но именно он и не наблюдается в царстве государственного контроля и цветущей коррупции. Ожидается, что реальный ВНП этого года вырастет только на 1,5%. Даже у трудоустроенных заработки низкие.

Все иранские фракции обвиняют в сегодняшнем экономическом кризисе разрушительную войну с Ираком 1980–1988 годов и продолжающиеся санкции США. Но реальная причина лежит в инерции государственного контроля. 80% иранской экономики принадлежит государству (как установлено революционной конституцией в ст. 44), цены на основные товары контролируются государством.

Субсидии, вкупе с раздутыми гражданскими трудовыми ресурсами (в стране — свыше 2.000.000 государственных работников), выливаются в хронический бюджетный дефицит, оцененный в 5% ВНП в 1998-1999 годах. Более того, дефицит финансируется посредством печатания денег, что приводит к инфляции, которая достигла 24% в 1998-99 годах и все еще растет.

Либерализация трудового рынка является самой необходимой реформой. Существующее трудовое законодательство сделало невыгодным для работодателей нанимать рабочих, которые получают обязательные премии и щедрые выходные пособия. Другой источник фискального и экономического разлада — полуофициальные торговцы (или базарисы), которые приносят около 10% ВНП и которые на пару с различными бюрократами обладают особыми привилегиями (например, доступ к твердым валютам по особым обменным курсам).

Такие несоответствия должны быть заменены на инвестиции как из репатриированного капитала, так и из зарубежных источников. Но инвестиции невозможны без приватизации, на которую у действующего режима развилась идеологическая аллергия. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Пахвала глупству, або Гора ад розуму

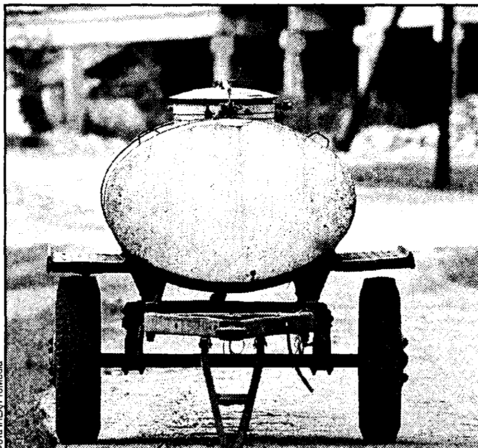
Канстанцін СКУРАТОВІЧ

Як заўжды, лета пачалося з нарады па пытаннях сельскай гаспадаркі, якую правёў Лукашэнка. Як заўжды, Міхаіл Мясніковіч назваў уборку ўраджаю справай усенароднай.

Усё гэта ўжо настолькі надакучыла, што не варта было б псаваць звычайную паперку на нейкі каментар. Бо, як казаў некалі герой нашага песняра, «глупства ўсё гэта, пане дабрадзею». Але нас натхняе прыклад Эразма Ратэрдамскага, які некалі выразна паказаў, што менавіта глупства робіць наша жыццё ў нейкай ступені прыемнай з'явай.

Давайце падумаем, што стаіць за сцвярджэннем пра тое, што ўборка ўраджаю – справа ўсенародная. Глупства, але не зусім звычайнае. Бо на самой справе – гэтакім чынам улада паказвае ўсім свой сапраўдны твар. Дэманструе сваю няздольнасць да кіравання. Таму што «ўсенародна» ўраджай убіралі толькі ў першабытным грамадстве. Сёння такія плямёны жывуць толькі ў Афрыцы. Паколькі земляробства там прымітыўнае, як і прылады працы, то ўвесь народ змушаны корпацца на палетках ад цямна да цямна, каб здабыць нейкую там жменьку зерня для кожнага. Інакш голад становіцца больш чым верагодным. Ад непасрэднай працы свабодныя толькі правадыр племені ды жрацы. Але ж правадыр займаецца знешняй ды ўнутранай палітыкай, а жрацы непасрэдна зносяцца з добрымі ды злымі духамі, ад якіх, так мовіць, і залежыць ураджай.

Такім жа шаманствам займаецца і Мясніковіч ды іншыя «кіраўнікі». І, як здаецца, лічаць сябе ў гэтай «усенароднай справе» галоўнымі. Гэта само па сабе смешна. Але пры гэтым яны яшчэ і пачуваюць сябе палітыкамі. Бо, калі ўявіць, што гэтыя асобы ўсё ж належаць да роду *Homo sapiens*, іх нельга зразумець, чаму яны так прыкіпелі да такога вось «кiравання», чаму ім так даспадобы ўсе гэтыя калгасы ды саўгасы. Чаму ўжо іх няма ў цэлым свеце, а ў нас улады з імі носяцца, як той дурань з пісанай торбай. Мо прыходу ва ўладу, палітык выглядае, як той заяц-хвалько, што збіраўся навесці парадак у лесе. Як такому прызнацца, што ён памыляўся. А для вучонага – адмоўны вынік ёсць таксама вынік, бо, атрымаўшы паразу, ён ужо дакладна ведае, у якім напрамку не трэба нічога шукаць. Бо там пуста. Смешна і тое, што пад уплыў вось такога палітычнага глушца, які слухае толькі сябе, падпадае мноства людзей, якія ў абяцанкі пачынаюць верыць болей, чым самім сабе.

Фота IREX/ProMedia

Новыя краявіды — пустая малочная цыстэрна каля закінутай фермы

таму, што без калгасаў кіраваць не будзе кім?

Некалі Альберт Эйнштэйн насміхаўся з палітыкаў, якія, у адрозненне ад вучоных, амаль ніколі не прызнаюцца ў сваіх памылках. Справа ў тым, што адзінае, на што, безумоўна, здольныя палітыкі, – гэта абяцанкі. А паколькі абяцаць трэба многа і адразу ўсім, то літаральна на другі дзень пасля

А ёсць жа і такія дурні, што вераць і пасля гэтага. Маўляў, аптычны падман. Такія і сёння вераць палітычным глушцам, хоць відавочна, што абяцанні сытага жыцця скончыліся пшыкам. Замест сытага жыцця зараз народу прапаноўваюць новую спакусу – міф аб харчовай бяспецы Беларусі. Быццам бы краіна наша знаходзіцца ў варожым атачэнні, якое толькі і чакае моманту, каб задушыць нашыя калгасы танным харчаваннем, а пасля ўзяць Беларусь голымі рукамі. Або задушыць голадам. Відавочнае глупства, бо калі, крый Бог, мы настолькі развучымся працаваць ад такога пільнага кіраўніцтва, то ратаваць нас будуць усім светам. Нельга ж дапусціць голаду ў цэнтры Еўропы. Не Сярэднявечча ўсё ж такі. А жыць і працаваць як у Сярэднявеччы, выходзіць, можна? Можна, бо правіць баль глупства. Калі б паразумнелі, можа б ад роспачы і жыць не захацелася. А так корпаемся ў нечым і ад смуроду прыемна.

Вядома, і сярод нас ёсць людзі, у якіх яшчэ засталася здольнасць да адэкватнай рэакцыі. Яны яшчэ бачаць розніцу паміж чорным і белым, паміж уяўнасцю і рэальнасцю, паміж розумам і хітрасцю. Таму яны хочуць самі вызначаць для сябе, што добра, а што дрэнна. Жыць не «як набяжыць», а па ўласным розуме. Так як жылі продкі. Але жывуць яны дрэнна. Бо «гора ад розуму» – звычайная з'ява для кожнага грамадства – набыло ў нас касмічныя памеры. Разумнаму чалавеку не даюць і кроку ступіць. Прыватную ініцыятыву душаць, а там, дзе яна прарастае, рвуць з карэннем. І гэта мала што глупства, гэта прыкрасць. Асабліва ў параўнанні з суседзямі.

На самой справе, ну чаму, прыкладам, у Польшчы селянін мае ўсё, каб быць гаспадаром, а наш высільваецца пад пугай палітычных глушцоў? Чаму польскі селянін не ўяўляе таго, як гэта ўлада можа ў яго нешта адабраць, зямлю ці тое, што на ёй вырасла? І чаму наш, наадварот, не ўяўляе, што ўлада яму можа нешта даць, але добра ведае, што адабраць яна можа ўсё? Вось гэтыя пытанні хвалявалі мяне больш за ўсё падчас польска-беларускага форуму па супрацоўніцтве ў галіне сельскай гаспадаркі і харчавання, які адбыўся 16 чэрвеня ў Брэсце. Удзельнікамі яго з абодвух бакоў былі вытворцы, навукоўцы, прадстаўнікі ўладаў і адміністрацыяў.

Зразумела, што ў кожнага свае ўласныя праблемы. Польскія вытворцы, прыкладам, часцяком не ведаюць, куды дзець (каму прадаць) уласную прадукцыю, нашы – дзе ўзяць. Дзе ўзяць крэдыты, дзе ўзяць сучасную тэхніку і тэхналогіі, дзе ўзяць даверлівыя адносіны да сябе з боку ўладаў. Карацей, праблемы цалкам непараўнальныя. Бо, па словах старшыні Беларускага саюза фермераў, прыватная ініцыятыва ў нашай сельскай гаспадарцы абмяжоўваецца адным працэнтам. Менавіта столькі складае колькасць фермераў ад складу занятага ў галіне насельніцтва. Гэта за 10 гадоў «пераходу да рынку»! А якія перспектывы? Цьмяныя.

Ацэньваючы ўмовы, у якіх жывуць і працуюць беларускія фермеры, нехта з выступаючых прапанаваў лічыць гэтых людзей нацыянальнымі героямі. А мне падумалася, што ж гэта за краіна такая, у якой для звычайнага па розуме жыцця трэба дэманстраваць цуды гераізму. Выходзіць, што сама нармальнасць і ёсць гераізм? Але такое можа быць толькі тады, калі краіна цалкам не нармальная. Дык нармальная ці не?! Непрыемная выснова. Але ж дастатковая для таго, каб перастаць спяваць гімны глупству ды пачаць нарэшце пераход да нармальнага жыцця. Інакш з'явіцца нехта, каму нашае вар'яцтва пакажацца празмерным. А прымусовыя лекі – гэта рэч вельмі непрыемная. Гэта нават апошняму дурню зразумела.

Удзельнікі форуму па яго выніках прынялі дакумент, у якім дэкларуюць неабходнасць сумесных крокаў да нармалізацыі жыцця нашага сялянства. І хто ведае, можа працэс і пойдзе. ■

АСПЕКТЫ

Мара ўрада – крэдытныя лініі

Урад Беларусі рэгулярна прадпрымае спробы разблакіраваць крэдытныя лініі Швейцарыі і Бельгіі. Пра гэта на брыфінгу 14 чэрвеня ў Мінску паведаміў начальнік крэдытна-інвестыцыйнага ўпраўлення міністэрства замежных справаў рэспублікі Сяргей Машонскі. Аднак, па ягоных словах, вырашэнне праблемы напрамую залежыць ад узаемастасункаў Беларусі з Міжнародным валютным фондам. І ўсё ж урад настроены аптымістычна. Цяпер жа, паводле інфармацыі С.Машонскага, рэалізуюцца крэдытныя лініі чатырох дзяржаваў: Германіі, Аўстрыі, Іспаніі і Турцыі. Праўда, з іх рэалізацыяй узнікаюць праблемы, звязаныя ў тым ліку з неплацяжамі рэспублікі напачатку 90-х гадоў. Які аб'ём маюць рэалізуемыя крэдытныя лініі, не ўдакладнялася. ■

Беларускай чыгунцы спадабалася свіцязянская рыба

Кіраўніцтва Беларускай чыгункі наважана выкарыстаць возера Свіцязь у якасці рыбагаспадарчага вадаёма. У планах – зрабіць возера месцам адпачынку для рыбаловаў. Праўда, за рыбалку давядзецца плаціць. Дзяржкамітэт рыбааховы ўжо выдаў ліцэнзію на эксплуатацыю вадаёма. З просьбай перадаць возера як рыбагаспадарчы вадаём кіраўніцтва Беларускай чыгункі звярнулася ў Навагрудскую раённую інспекцыю прыродных рэсурсаў. Улічваючы, што возера Свіцязь знаходзіцца на тэрыторыі заказніка, раённая інспекцыя, у сваю чаргу, звярнулася ў мінпрыроды, якое палічыла за неабходнае ацаніць стан возера. Працы па даследаванні возера будуць выкананыя вучонымі лабараторыі возеразнаўства Белдзяржуніверсітэта. Толькі пасля гэтага стане магчымай гаспадарчая эксплуатацыя возера, апетага Адамам Міцкевічам ды іншымі паэтамі. ■

ПАДПІСКА

Вы зможаце атрымоўваць нашу газету, калі пералічыце паштовым пераводам падпісную суму на разліковы рахунак рэдакцыі: **3012205160015 у аддзяленні «Цэнтральнае» ААТ «Белбізнесбанк» г.Мінска, код 493. Адрас: 220123, г.Мінск, п/с 103.** **Атрымальнік плацяжу: Рэдакцыя газеты «Наша Свабода».**

У графе «Для пісьмовага паведамлення» **адзначце свой паштовы адрас, укажыце, з якога месяца і на які тэрмін Вы афармляеце падпіску.**

Паштовы перавод, які можна зрабіць **у любым аддзяленні сувязі краіны** ў любы час, забяспечыць вам дастаўку газеты з пачатку наступнага каляндарнага месяца. **Кошт падпіскі на адзін месяц 675 руб.**

Рэдакцыя прапаноўвае сваім падпісчыкам аформіць падпіску праз аддзяленні «Прыорбанка» і «Белбізнесбанка». Падпісную квітанцыю (справа) для афармлення падпіскі трэба выразаць нажніцамі. Запоўніце квітанцыю, у графе «Від плацяжу» адзначце, з якога і па які месяц вы афармляеце падпіску.

ОТДЕЛЕНИЯ БАНКОВ, ПРИНИМАЮЩИХ ПОДПИСКУ НА ГАЗЕТУ «НАША СВАБОДА»

«ПРЫОРБАНК»:

Центральный офис
220002, **г.Минск**
ул.В.Хоружей, 31А

Филиал 0101
220035, **г.Минск**
ул.Тимирязева, 46

Филиал 0113
г.Минск
ул.Комсомольская, 13

Филиал 0106
223210, Минская обл., **г.Червень**
пл.Свободы, 5

Филиал 0108
222621, Минская обл., **г.Несвиж**
ул.Ленинская, 162

Головной филиал по Витебской обл.
210026, **г.Витебск**
ул.Толстого, 3

Филиал 0203
211030, **г.Орша**
ул.Мира, 11

Головной филиал по Могилевской обл.
212030, **г.Могилев**
ул.Первомайская, 63

Филиал 0306
213760, **г.Осиповичи**
ул.Крупской, 33

Головной филиал по г.Минску и Минской области
220600, **г.Минск**
ул.Радиальная, 38А

Филиал 0111
220123, **г.Минск**
ул.Варвашени, 42А

Филиал 0114
г.Минск
ул.Трудовая, 10

Филиал 0107,
222310, **г.Молодечно**
ул.Вялікі гасцінец, 113А

Филиал 0104
223710, **г.Солигорск**
ул.Богомолова, 16А

Филиал 0202
211440, **г.Новополоцк**
ул.Блохина, 8

Филиал 0302
213800, **г.Бобруйск**
ул.Октябрьская, 149А

Головной филиал по Гомельской обл.
246050, **г.Гомель**
ул.Первомайская, 20

Филиал 0401
247760, **г.Мозырь**
ул.Интернациональная, 162

Головной филиал по Брестской обл.
224013, **г.Брест**
б.Шевченко, 6/1

Филиал 0505
225320, **г.Барановичи**
ул.Ленина, 71

Филиал 0508
225520, **г.Пинск**
ул.Советская, 14

Головной филиал по Гродненской обл.
230023, **г.Гродно**
ул.Мостовая, 37

Филиал 0605
213900, **г.Волковыск**
ул.С.Панковой, 58

Филиал 0603
231800, **г.Слоним**
ул.Комсомольская, 8

Филиал 042
247210, **г.Жлобин**
ул.Первомайская, 39

Филиал 0404
247400, **г.Светлогорск**
ул.Ленина, 49

Филиал 0504
224005, **г.Брест**
ул.Пушкинская, 16/1

Филиал 0502
225215, **г.Белоозерск**
ул.Ленина, 48

Филиал 0506
225710, **г.Ивацевичи**
ул.Иркутско-Пинской дивизии, 36

Филиал 0602
231300, **г.Лида**, ул.Чапаева, 20

«БЕЛБІЗНЕСБАНК»:

Отделение «Центральное»
г.Минск, пл.Свободы, 17.

ИЗВЕЩЕНИЕ

04002280179

Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа

Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет ______

(фамилия,имя,отчество)

(адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
За подписку на газету «Наша СВАБОДА» с ______ по ______ 2000г.				

Пеня ______
Всего ______

Кассир

Плательщик

Редакция газеты «Наша СВАБОДА»
получатель платежа

Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»
г.Минск, код 493; Минск, пл.Свободы, 17
наименование банка

Счет получателя 3012205160015 Лицевой счет ______

(фамилия,имя,отчество)

(адрес)

Вид платежа			Дата	Сумма
За подписку на газету «Наша СВАБОДА» с ______ по ______ 2000г.				

Пеня ______
Всего ______

КВИТАНЦИЯ

Кассир

Плательщик

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Удел бедных в нищем обществе

Наталья РАДИНА

Туберкулез – болезнь опасная. Каждый день в Беларуси от него умирает 2 человека. В Минске не самый высокий уровень заболеваемости туберкулезом. Но именно в столице наиболее высокий рост этого уровня. Так, за 1999 год он составил 17%. Это на 5% выше, чем было в предыдущие годы.

В большей степени туберкулез – болезнь нищих. Чем выше достаток в семье, тем меньше вероятность заболеть туберкулезом. Считается, что одна из основных причин заболеваемости туберкулезом — недостаточное питание, поэтому многие из больных туберкулезом – это безработные, алкоголики или бездомные. Но статистика показывает, что туберкулез перестал быть принадлежностью только социально неблагополучных слоев. Учителя и врачи тоже оказались ему подвержены, потому что у них низкий уровень жизни, и (говоря прямо, недоедают). При анализе выявленных за прошлый год больных обнаруживается, что 30% заболевших – безработные, 28% — рабочие с невысокой зарплатой, то есть 60% выявленных больных – люди, необеспеченные сбалансированным питанием.

Источниками туберкулезной опасности сегодня стали тюрьмы. Среди заключенных уровень заболеваемости составляет 1.616 человек на 100 тысяч. Безусловно, на первом месте стоят чудовищные условия, в которых живут заключенные и подследственные. Количество заключенных постоянно растет, а условия их пребывания в камерах эксперты приравнивают к пыткам. О калорийности питания в большинстве тюрем не приходится говорить. Сейчас почти нет ограничений на продуктовые передачи и лекарства для заключенных от родственников. Но население так обеднело, что, несмотря на снятие лимитов, количество продуктов, которое приходит в тюрьмы, с каждым годом уменьшается.

Обычно в тюрьме больных туберкулезом лечат одним-двумя препаратами. Некоторые не хотят вылечиваться – все-таки при туберкулезе дают увеличенный паек и можно отказаться работать. Некоторые заражаются специально. В зоне даже есть выражение: «продать сухарик» – засушенную мокроту туберкулезного больного можно съесть и заразиться...

Высокий рост заболеваемости в Минске связан с тем, что сюда возвращается огромное количество отбывших срок наказания. Часть из них на свободе превращается в бомжей. Когда бывший заключенный с диагнозом «туберкулез» выходит на волю, ему надо приложить немало усилий, чтобы получить прописку, а следовательно – работу, и соответственно пищу и медицинскую помощь. Но, пожив «за решеткой» по законам тюрьмы, бывший «зек» в редком случае проявит инициативу и придет в единственный в Минске Центр адаптации для заключенных, где может получить хоть бы временную прописку. Самым вероятным становится случай, про который мне рассказали работники Центра адаптации. 52-летний П., отсидев более 20 лет в тюрьме, живет в подвале жилого дома. У него открытая форма туберкулеза. Документов нет, заниматься их восстановлением он не видит смысла — «все равно помру...».

В Минске огромное количество «людей без определенного места жительства». А сколько больных, которые просто просят милостыню? Сколько беженцев? А ведь туберкулез – главное заболевание беженцев и мигрантов. Все они — ощутимое население города. Мы сталкиваемся с ними каждый день, когда ездим в общественном транспорте. Недаром неофициально врачи признаются, что в связи с высокой плотностью населения Минска практически все мы бациллированы туберкулезом, и только более-менее сносное питание не дает болезни развиться...

По словам врачей, за последние 10 лет эффективность лечения туберкулеза сильно уменьшилась. Больницы и диспансеры по всей стране скудно снабжаются лекарствами. Многие больные не могут себе позволить месяцами лежать в больнице. Таким образом, они получают неполный курс лечения, в результате чего у них вырабатывается лекарственноустойчивая форма туберкулеза. Такая же неизлечимая форма туберкулеза развивается и у тех, кто от этих больных заражается.

Можно, конечно, продолжить лечение амбулаторно. Всемирная организация здравоохранения (ВОЗ) предложила эффективную стратегию борьбы против туберкулеза в виде краткосрочного курса лечения под непосредственным наблюдением (*DOTS*). Это единственная программа борьбы с туберкулезом, которая обеспечивает выздоровление 85% больных. Согласно стратегии программы больные туберкулезом должны проходить курс лечения под наблюдением работникам здравоохранения, контролирующих, как они принимают лекарства каждый день в течение шести-восьмимесячного минимума, который необходим для полного излечения от туберкулеза.

Но этот метод не помогает людям, больным лекарственноустойчивой формой туберкулеза. В лучшем случае, они могут быть вылечены с помощью очень дорогих лекарств. Курс лечения лекарственноустойчивой формы стоит более 10 тысяч долларов.

Для осуществления программы *DOTS* в Минске созданы пункты бесплатной раздачи лекарств для стоящих на учете в тубдиспансерах людей. В рамках Службы милосердия создано специальное подразделение из 203 сестер милосердия Красного Креста, которые осуществляют повседневный контроль за приемом больными препаратов, назначенных лечащим врачем.

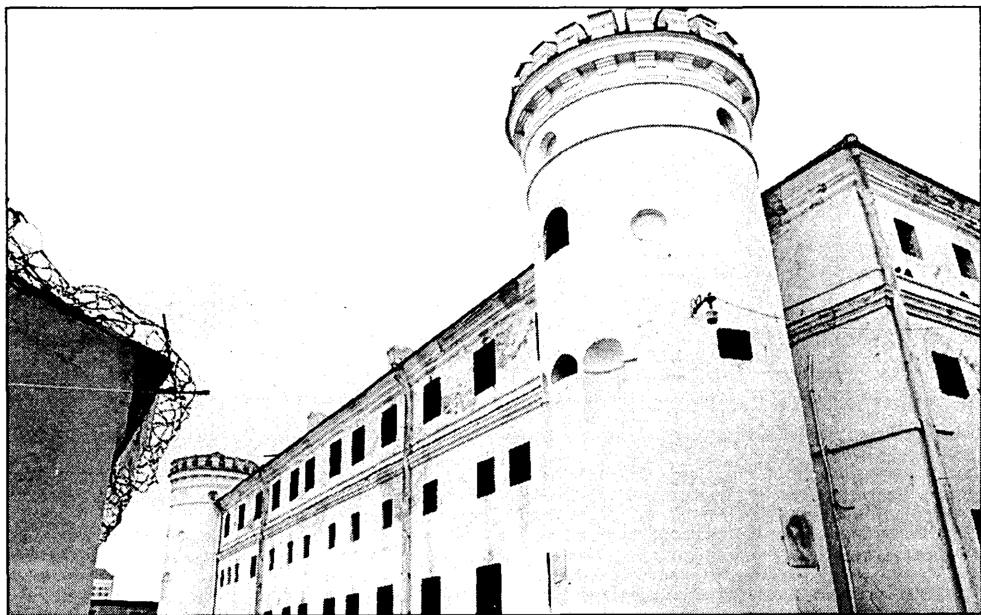
Но большинство пациентов тубдиспансера, как выражаются врачи, «социально дезадаптированный» элемент. Выпиши этих людей – они перестанут принимать лекарства и получат обострение, но уже устойчивое к лекарствам. Приходить в пункты раздачи лекарств они тоже не желают, и поэтому к ним на дом (если таковой имеется) ежедневно ходят сестры милосердия.

Особенно тяжело работать с асоциальными элементами. Они рассуждают таким образом: «А почему я должен лечиться? Общество должно меня обеспечить всем, чтобы я выздоровел. А если я не поправлюсь, то это не моя беда, а беда общества и тех людей, которые от меня заразятся».

Нина Волчевская работает сестрой милосердия уже 15 лет. Сегодня она работает в пункте распределения лекарств, открытом Красным Крестом в одной из поликлиник Центрального района Минска. На ее попечении 11 пациентов. Большинство подопечных регулярно приходит на прием, но все же за некоторыми требуется специальный надзор.

Вот пример двух абсолютно разных пациентов пункта распределения лекарств. Стефаниде Белькевич, женщине преклонного возраста, сложно ездить каждый день в противоположный от дома конец города, но она говорит: «Я чувствую себя неловко от того, что сестра должна посещать меня каждый день. Я доставляю ей столько хлопот...». К другой своей пациентке Нина Волчевская почти всегда ездит сама, хотя та довольно молодая женщина. «Она почти всегда «навеселе», а когда человек в таком состоянии, эффекта от приема лекарства, конечно же, никакого».

У больных туберкулезом возникает немало сложностей в общении с людьми. После того, как они возвращаются из тубдиспансера, на работе с ними избегают общаться, обедать за одним столом, даже стараются не сидеть рядом. Хотя болезнь уже утратила заразную форму. Конечно, можно понять страх людей, которые хотят оберечь себя, своих родных от возможной опасности. Но единственное кардинальное средство против туберкулеза – улучшение качества жизни. Наше государство не сильно утруждается этим вопросом. Оно забывает о своих обязанностях – об обеспечении лекарствами, условиями лечения в диспансерах и т.д. Уступая свои обязанности разным организациям милосердия, государство расписывается в беспомощности. А счет ему у нас выставлять не принято. Пока общество не осознает меру ответственности государства перед человеком, вряд ли произойдут сдвиги в лечении тяжелых болезней. Если бедное государство тратит деньги налогоплательщиков на «славянские базары», это значит, что оно обрекает на недостаток лекарств и лечения тех, кто вынужден его содержать. ■

Фота Ул. ШЛАПАКА

НАЗІРАЛЬНІК

Логика собственной вины

Александр ДУБРАВИН

На слух всё воспринимается иначе. Если выступает, например, по телевидению помощник ППРБ С.Посохов, то смысла в его речах я, к сожалению, не могу уловить. Всё как-то туманно, банально и, почти всегда, агрессивно по отношению к неким, невидимым на белорусском телеэкране оппонентам его шефа. Логики – никакой. Примеры – с потолка. Главное – не суть, а процесс. Типичное выступление замполита. Поговорил человек ни о чем и пропал с экрана, оставив неприятный осадок. Ну и Бог с тобой, чего тут записывать?

Но вот «Белорусская газета» (№21 от 5 июня 2000 года) делает полезное дело и фиксирует на бумаге высказывания этого господина о белорусской оппозиции, вместе с мнениями других известных у нас творцов нынешней официальной политики — г-г С. Костяном, А. Красуцким и Л. Ермошиной. И в этом совместном труде обнаруживается не только сквозная тема (как в опере, когда поют по-разному, но на один мотив), но и коллективная логика людей, вынужденных объяснять перед почтенной публикой свое скверное поведение. Неосознанно подавлять чувства собственной вины и неполноценности. В этом они удивительно убедительны и правдивы.

На конкретно поставленный «БГ» вопрос: «Что вам не нравится в белорусской оппозиции?» г-н Посохов вдруг самокритично, хотя и не очень вразумительно, отвечает, что «...**у нас нет настоящей либеральной идеи**... Наше общество должно пройти через либеральную идею, чего в великой России (**??? — Ред.**) никогда не было». Дескать, была бы у нашей администрации хоть одна стоящая идея свободы, тогда бы и мы ей соответствовали. А с плохими идеями – куда податься? Только в держиморды.

Г-н Костян, расширенно отвечая на вопрос редакции, невольно подтверждает, что А.Лукашенко узурпировал власть, назначил парламент, а оппозиция не имеет возможности обращаться напрямую к гражданам страны: «Не надо, чтобы власть прислушивалась к оппозиции. Надо, чтобы прислушивался к ее голосу народ. Но в том-то и беда, **что граждане страны ее не слышат**... Вот недавно дали Шушкевичу микрофон, и он понес: **нелегитимный парламент, нелегитимный президент. Но это не ново, об этом уже знают**...»

Г-н Красуцкий подсознательно оценивает нынешнюю власть, как неэффективный режим, не могущий без помощи Запада справиться со стоящими перед ним экономическими проблемами и обрекающий народ на страдания: «Я был неоднократно участником встреч на самом высоком европейском уровне, где представители оппозиции призывали **не давать помощи этому режиму**...Они не задумывались, что тем самым обрекают население этой страны **на нищенское существование**».

Г-жа Ермошина, как приятная во всех отношениях дама, остается и в оговорках подлинной женщиной. Переводит разговор в иную плоскость, духовную, словно намекая нам на некие тайные пружины любви и ненависти в тех кругах, где она вращается: «Просто-напросто я никогда не смогу найти общий язык с человеком, который стоит на подобных крайних позициях. Как говорится, с таким человеком я в разведку не пойду, **не попрошусь в один номер в гостинице**, и мне не о чем с ним будет говорить в купе, когда я поеду в дальнее путешествие, если это будут разговоры о политике». Таким образом, чтобы иметь успех у официальных дам во время командировок, оппозиционному политику нельзя стоять на крайних позициях и легкомысленно рассуждать о серьезных вещах. ■

Гісторыя цацак

«Жыццё жукоў», «Меч у камені», «Балто», «Аліса ў краіне цудаў», «Прыгажуня ў сонным лесе» – мультыплікацыйныя фільмы, дубляваныя па-беларуску акторамі вядучых менскіх тэатраў.

«Азбука для маленькіх», «Ехаў казачнік Бай», «Цік-так ходзікі», «Беларускія народныя казкі», «Стойкі алавяны салдацік + Каліф-бусел» – аўдыёкасэты з запісамі казак, калыханак, песьняў для маленькіх беларусаў.

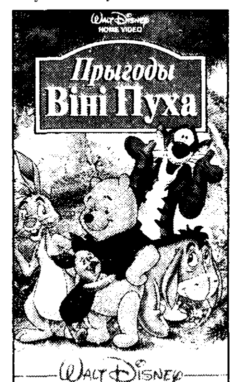
Цяпер і ў Віцебску: вул. Гогаля 14, крама «Сучасьнік».

Кошт відэакасэты – 2.000 руб.

Кошт аўдыёкасэты – 600 руб.

Зьвяртайцеся на тэл.: 8 (017) 228-45-88.

Касэты можна замовіць, пералічыўшы грошы звычайным паштовым пераказам на рахунак ЗАТ «Сотвар» р/р 3012000000195 ф-л № 506 ААТ СБ «Беларусбанк», г.Мінск, код 809. У графе «Для пісьмовага паведамленьня» напішыце, якую касэту вы замаўляеце.

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

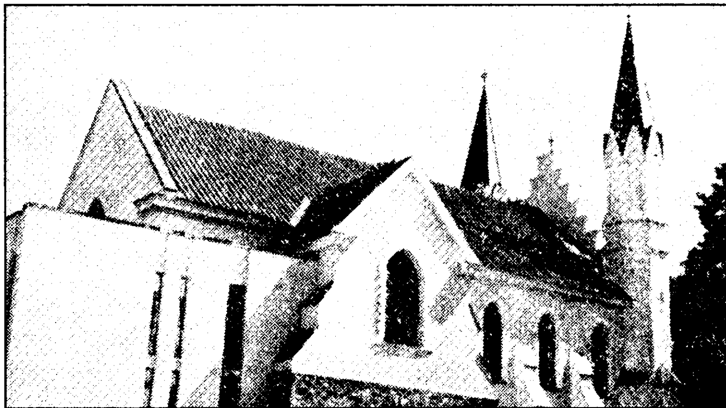
© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

Заўсёдныя папялушкі мінфіна

Музеі, як і людзі, без грошай паміраюць

Кірэй МАНУЙЛАЎ

Музей – установа, якая збірае і выстаўляе для паказу помнікі матэрыяльнай і духоўнай культуры. Але, на жаль, тое, што знаходзіцца ў беларускіх «храмах музаў» (менавіта так перакладаецца грэцкае слова *mouseion*), далёка не ўсё, што магло б і павінна там быць. На тэрыторыі краіны засталося толькі 5% ад усіх нацыянальных каштоўнасцяў, гэтых самых помнікаў матэрыяльнай і духоўнай культуры.

Зараз у складзе музейнай сеткі міністэрства культуры дзейнічаюць 131 музей і 54 філіялы, якія маюць 2,4 млн. адзінак захавання асноўнага фонду. Апрача таго, існуе процьма музеяў у навучальных установах, на прадпрыемствах, пры калгасах, ёсць ведамасныя (напрыклад, музеі чыгункі, міліцыі), ёсць трохі прыватных. Усе яны напраму мінкульту не падпарадкоўваюцца. Колькі іх дакладна ў краіне, не ведае ніхто. Таму што, як кажуць у мінкультаўскім аддзеле музеяў, падобная статыстыка не вядзецца, ды і строгіх лічбаў проста не можа быць. Напрыклад, у школах то паўсюдна ствараюць уласныя музеі, то з-за недахопу аўдыторыяў пад якія-небудзь кампутарныя класы зачыняюць.

У прынцыпе, вялікая колькасць гэтых, так бы мовіць, самадзейных музеяў музеямі, як такімі, не лічацца. Сапраўдны музейны статус можна набыць пры выкананні шэрагу пэўных умоваў, прапісаных у Законе аб музеях і музейных фондах ад 1996 года. Вось як пракаментаваў гэтыя ўмовы галоўны спецыяліст аддзела музеяў Сяргей Вечар:

– Існаванне рухомых гісторыка-культурных каштоўнасцяў, у адпаведнасці з якімі вызначаецца тэматыка музея. Няма калекцыі – няма чаго ствараць музей. Далей – «наяўнасць будынка», пажадана помніка архітэктуры і ў цэнтры горада. Будынак музея мусіць быць прыстойны. Каб мелася месца пад размяшчэнне фондаў, каб былі памяшканні для лекцыйнай і выставачнай залаў. Бо бывае, што адводзяць пад музей якую старую хаціну ці былы дзіцячы садок. Як, напрыклад, у Ганцавічах: вырашылі стварыць музей – далі драўляную хату з пячным ацяпленнем. Мы, натуральна, адмовілі. Наступны пункт – «наяўнасць неабходных фінансавых сродкаў». На заробкі, на ўтрыманне будынка, на набыццё экспанатаў, на выставачнае і экспазіцыйнае абсталяванне (вітрыны, подыумы). Прычым абнаўляць экспазіцыі, паводле звычайнай еўрапейскай практыкі, трэба кожныя 5 гадоў.

У прынцыпе, прыбытковых музеяў нідзе ў свеце няма. Яны ўсе на датацыях, утрымліваюцца ці то дзяржавай, ці то прыватнікамі і фундатарамі. Музеі ў жабрацкай краіне – тым больш не выключэнне. А сёлетнія бюджэтныя выдаткі на музеі, і без таго недастатковыя, наогул пераўтварыліся ў віртуальныя грошы. Зарабіць на продажы білетаў немагчыма. Уваходныя квіткі, напрыклад, у музей Вялікай Айчыннай вайны каштуюць усяго 32 рублі. Менш, чым праязны талончык. Рэстаўрацыя толькі адной рэчы перакрые гэтыя сумы.

Дарэчы, уласна мінкульт фінансуе толькі 16 музеяў і іх філіялы. Астатнія знаходзяцца не ў рэспубліканскім падпарадкаванні, а ў мясцовым ці муніцыпальным. Цікава, што ў Мінску абсалютна ўсе музеі функцыянуюць выключна на датацыі міністэрства. Мінгарвыканкам не дае ні рубля. Таму і няма ў сталіцы нават музея горада, як гэта ёсць у Магілёве ці Берасці. А ў Полацку наогул нядаўна з'явіўся музей гісторыі самай старажытнай полацкай вуліцы.

Зусім не заможнае міністэрства культуры гэтым 16-ці дзеліць няроўна. Ёсць, так бы мовіць, прыярытэты. Апошнімі гадамі гэта Нацыянальны мастацкі музей з процьмай філіялаў: дом-музей Ваньковічаў, Мірскі замак, музей Бялыніцкага-Бірулі, дом-музей Азгура, галерэя ў Мазырскім раёне, архітэктурны комплекс у Гальшанах, музей беларускай народнай творчасці ў Раўбічах, сядзібны дом у Лошыцы. Зараз вядуцца работы па ўзвядзенні прыбудовы да будынка Нацыянальнага мастацкага музея, што па вуліцы Леніна, 20. Акрамя таго, прынятае рашэнне аб перадачы яму будынка па Леніна, 22. У выніку тэрыторыя музея зойме цэлы мінікварталчык. З'яўленне новых плошчаў пад выставачныя і фондавыя памяшканні дазволяць наблізіцца да агульнапрынятых нормаў у 4 метры на адзін экспанат замест цяперашніх 1,5 метра. Як хутка тут усё ўпарадкуецца, залежыць зноў жа ад грошай. Той жа прыбудовы давядзецца чакаць як мінімум год-два.

Што да астатніх «праблемных» музеяў, то справа іхняга ўладкавання – перспектыва на тэрміне шматкроць даўжэйшая. Мяркуецца, што мінскі кінатэатр «Беларусь» будзе рэканструяваны адмыслова для Музея сучаснага выяўленчага мастацтва. Калі – невядома, зараз там толькі праектная стадыя. Музей прыроды і экалогіі пераедзе з вул. К.Маркса, 12, будынка Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі, у адзін з дамоў Верхняга горада, дзе рэканструкцыя ўжо вядзецца.

Сітуацыя з Нацыянальным музеем гісторыі і культуры Беларусі, музеем самага высокага статусу, больш чымсьці прыкрая. Катастрафічна не хапае плошчаў. Дастаткова сказаць, што 90% фондаў даводзіцца трымаць у музеі Вялікай Айчыннай вайны, прычым у тамтэйшых склепах, дзе ад немагчымасці ўтрымліваць неабходны тэмпературна-вільготнасны рэжым нішчацца унікальныя рэчы. Новага будынка для Нацыянальнага музея гісторыі і культуры датэтуль знайсці не могуць. Ёсць, праўда, нефармальная думка аддаць музею будынак колішняга мужчынскага базыльянскага кляштара, што на плошчы Свабоды. Але падобнае рашэнне ў любым выпадку павінна прымацца асобамі, вышэйшымі за чыноўнікаў міністэрства культуры.

Не менш складаная сітуацыя з музеем народнай архітэктуры і побыту на адкрытым паветры ў Строчыцах, што за кальцавой дарогай за мінскім мікрараёнам Малінаўка. Музей у Строчыцах унікальны: сюды з усёй Беларусі звозяцца (разбіраюцца, а потым узводзяцца ў аўтэнтычным выглядзе нанова) разнастайныя старажытныя пабудовы. Але вось ужо некалькі гадоў нічога не аднаўляецца, на складах знаходзіцца звыш 70 аб'ектаў. У прыватнасці, пранумераваным бярвеннем ляжыць апошні драўляны вакзал са станцыі Уша Маладзечанскага раёна, выратаваны напачатку 90-х ад зносу. ■

ВЫСТАВЫ

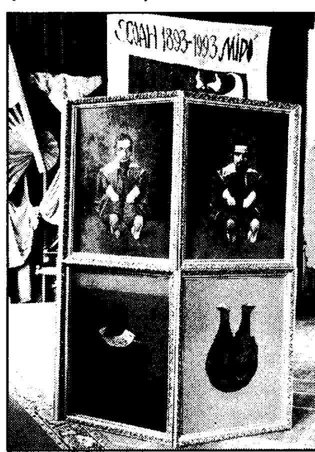
Испанская тема в Минске

Татьяна ПЛАКСИНА

Выставка работ Хоана Миро в Национальном художественном музее пробудет в Минске весь июнь. Она представляет разные (по времени исполнения и технике) работы этого известного художника, к тому же, из разных музейных собраний — музея Миро в Пальма де Мальорка и в Барселоне.

«Испанская партия» ко времени приезда коллекции Миро в Минск уже сложилась. Этой весной в Музее современного искусства прошла выставка белорусских художников под таким названием.

Настоящая испанская делегация (я имею в виду комиссаров по культуре, которые привезли выставку Миро) восприняла вести о минской «Испанской партии» радостно. Так, наверное, только футбольная команда радуется родным болельщикам на стадионах чужого города.

Любопытство настоящих испанцев, а также тех, кто их сопровождал, было так велико, что они почтили своим присутствием открытие новой выставки «Испанской партии», которая как раз в это время проходила в удачном месте — Доме дружбы. Почетные гости пришли на вернисаж и увидели работы белорусских художников — Алексея Хацкевича, Артура Клинова, Руслана Вашкевича, Алеся Пушкина, Федора Драгуна, Алексея Шалимо и Михаила Гапеевского. Место было выбрано тем более удачно, что в экспозицию вписалась настенная роспись Ивана Ахремчика, украшающая зал собраний в Доме дружбы. Она называется «Народные таланты». За вышивкой панно» и выполнена в 1956 году совместно с И. Давидовичем. Дело в том, что художники нашли изумительное сходство между этой росписью с работой Диего Веласкеса «Гобеленная мастерская. Миф об Арахне». Сравнительный анализ был представлен публике. Таким образом, известный художник Ахремчик как бы принят в «Испанскую партию» посмертно.

После вступительной части с испанской и белорусской сторон состоялось краткое знакомство с экспозицией и авторскими текстами.

Что это была за экспозиция? Художники известны, а тема — испанская. Все, казалось бы, просто. Но почему тогда об этой выставке «Испанской партии» многие говорили как о концептуально новом искусстве? На самом деле, она была полностью независима от истэблишмента, если не считать зал, который любезно предоставил Дом дружбы. Экспозиция там пробыла, кстати, недолго — два или три дня. Наверное, потому, что в этом зале постоянно происходят другие мероприятия.

Так где же новое искусство? Попытаюсь ответить на этот вопрос. Мы привыкли к стандартному набору форм, тому, что сейчас называют искусством. Поэтому в какой-то момент времени становится неважно, как это называется — инсталляцией или объектом. Формы быстро становятся неинтересными сами по себе. «Испанская партия» на этот раз обратилась к мертвым, музейным формам (таким, как станковая живопись, например), которые стали объектом коллекционирования. Художники попытались представить себя коллекционерами, и это им удалось. В их игру вступили представители испанских музеев и белорусского Художественного музея. ■

РЭЦЭНЗІЯ

Беларусь, габрэі, «Arche»

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Убачыў свет ужо трэці ў гэтым годзе нумар часопіса «Arche», які цяпер выходзіць раз на два месяцы. На гэты раз ён прысвечаны габрэям, іх лёсу, як адной з найбольш старажытных нацыяў, і ролі габраяў у развіцці і станаўленні цяперашняй Беларусі. Адкрывае «габрэйскі нумар» часопіса эсэ Рыгора Барадуліна «Толькі б яўрэі былі!» і цяпер ужо традыцыйнае апытанне часопіса, у якім прымаюць удзел вядомыя людзі: філосаф Алесь Анціпенка, палітык Юрась Беленькі, паэт Генадзь Бураўкін. На гэты раз тэмай рубрыкі стала амаль філасофскае цяпер пытанне «Ці ж незалежная зараз Беларусь?» І большыня апытваемых называе гэтае пытанне парадаксальным па прычыне ўсім вядомай. Фактычна Беларусь застаецца незалежнай дзяржавай, але незалежнасць ейная ніяк не асацыюецца з палітычным рэжымам і ўладамі краіны, якія якраз гэтай незалежнасці і імкнуцца пазбавіцца. Палітолаг Уладзімір Мацкевіч кажа, што «ў савецкім навамоўі з даволі простых словаў «незалежнасць» і «суверэнітэт» так доўга здзекваліся, што ў сучасным палітычным лексіконе простага беларуса гэтыя словы страцілі сэнс і змест. Бо чым, як не здзекам, можна лічыць суверэнітэт БССР, на які цяпер спасылаюцца лукашэнкаўскія ідэолагі?» Адзіным, хто адказаў на пытанне адназначна, стаў вядомы мастак-перформансіст Алесь Пушкін. Ён лічыць, што ў цяперашніх варунках Беларусь ніяк нельга лічыць незалежнай і свабоднай краінай.

У нумары змешчана амаль трыста габрэйскіх прыказак і прымавак, сабраных рэстаўратарам Аляксандрам Астраўхам. Усе яны напісаны на ідышы, англамоўнай транскрыпцыі ідыша і перакладзены на беларускую. Да таго ж да некаторых з іх падабраныя аналагі беларускіх прыказак: «Хто апёкся на гарачым, і на халоднае дзьмухае» (габр.) і «Апёкся на малацэ і на ваду студзіць» (бел.)

Прысутнічае ў часопісе спіс беларускіх габрэяў-спартсменаў, якія дабіліся значных, на думку аўтара падборкі Анатоля Прасалова, поспехаў у розных відах спорту, а не толькі ў шахматах, якія чамусьці традыцыйна лічаць амаль што нацыянальным габрэйскім відам спорту.

Да габрэйскага нумара часопіса дабраўся і Інтэрнэт. У артыкуле Вольфа Рубінчыка «Інтэрнэт, яўрэі і Беларусь» распавядаецца пра габрэйскія інтэрнэтаўскія сайты, іхнюю тэматыку ды накіраванасць.

У нумары змешчаны вершы Хаіма-Нахман Бяліка і Гіршы Рэлеса, патрыярхаў габрэйскай паэзіі, у перакладзе Рыгора Барадуліна. Дастаткова захапляльныя прыпавесці Марціна Бубера пад агульнай назвай «Мэнахем Мэндэль з Віцебска». Гэтыя прыпавесці, перакладзеныя Валеркам Булгакавым, кароткія па памеры і захапляльныя па змесце, нагадваюць сабой кнігу габрэйскай філасофіі.

Не выключыліся з агульнагабрэйскай тэматыкі нумара нават традыцыйна вострасканадальныя нататкі Адама Глёбуса, дзе ён спрабуе цікава паведаміць аб некаторых досыць інтымных (і не толькі) падрабязнасцях жыцця вядомых і невядомых беларускіх габрэяў і габрэек, шмат хто з якіх жывые і цяпер. Яны могуць прачытаць гэтыя нататкі і выказаць меркаванне, наколькі ім гэта спадабалася, што дадае глёбусаўскаму твору пэўную вастрыню.

Завяршае выдадзены нумар перакладзеная Нінай Мацяш кніга Джэрама Чарына «Чарнавокая задумленка з Магілёва». Трэба адзначыць добры густ складальнікаў часопіса ў часціцы мастацкіх твораў, якім з'яўляецца ў тым ліку і гэтая кніга. Аздоблены нумар «Arche» апошнімі творамі мастака Ізраіля Басава. Знаёмства з гэтым нумарам часопіса пашырыць для многіх чытачоў уяўленні аб габрэйскай культуры. ■

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

ВІТРАЖ

Население Земли растет, число европейцев уменьшается

Николай ЗИМИН

11 июля 1987 года в одном из родильных домов Загреба тогдашний Генсек ООН Перес де Куэльяр сфотографировался с младенцем — символическим пятимиллиардным жителем планеты. А сегодня, 13 лет спустя, нас уже 6 миллиардов. «Такой высокий уровень прироста населения сохранится по крайней мере еще полвека, — считает американский демограф Карл Хауб и его коллеги из частного исследовательского центра Бюро изучения народонаселения, — и к 2050 году население планеты достигнет 9 миллиардов».

Самой многонаселенной страной пока остается Китай — 1,2 млрд. жителей. За ним идут Индия (1 млрд.), США (276 млн.), Индонезия (212 млн.), Бразилия (170 млн.) и Пакистан (151 млн.). На седьмом месте Россия — 145 млн. человек. Замыкают десятку Бангладеш, Япония и Нигерия (соответственно 128, 127 и 123 млн.).

Через полвека ученые прогнозируют существенные подвижки. Индия поменяется местами с Китаем (1,3 млрд.) и выйдет на первое место (1,6 млрд.). Из развитых индустриальных стран в десятке останутся только США – на том же третьем месте с 404 миллионами жителей. Япония и Россия, по расчетам Бюро, окажутся вытеснены Эфиопией и Заиром (более 180 млн. в каждой). «Несмотря на нищету, голод и СПИД, ожидаются беспрецедентные темпы прироста населения стран Африки южнее Сахары», — подчеркнула исследовательница Дайана Корнелиус.

Относительно России прогноз американцев выглядит мрачно. Очевидно, что она не удержится в десятке самых многонаселенных стран. Более того, при сохранении нынешних тенденций рождаемости число россиян сильно уменьшится — со 145 млн. до 127 млн. к 2050 году.

Прирост населения всей Европы тоже резко снижается. Если сейчас доля европейцев в мировом народонаселении составляет 12%, то через полвека в лучшем случае будет равняться 7%. ■

Долгожители планеты

Многие старые люди не уступают молодым

В бразильском городе Минас скончалась самая старая жительница Земли, 129-летняя бразилианка Мария де Кармо Херонимо. Родственники умершей уверяют, что де Кармо родилась в 1871 году. Однако представители Книги рекордов Гиннесса отказались признать ее самой старейшей жительницей планеты, так как у них возникли подозрения по поводу подлинности документов де Кармо. По сведениям, опубликованным в Книге рекордов Гиннесса, самой старой жительницей Земли является 114-летняя англичанка Ева Моррис; самым старым жителем — 110-летний американец Харрисон Холкомб. ■

СПОРТ

Нашы віды на медалі

Дзмітрый УЛАСАЎ

На XXVII летніх Алімпійскіх гульнях у Сіднеі беларускія спартсмены змогуць заваяваць ад 3 да 7 медалёў. Такі несуцяшальны прагноз выказаў намеснік дырэктара НДІ фізкультуры і спорту Мікалай Філіпаў. Падставы гэтак думаць дае аналіз ходу перадалімпійскай падрыхтоўкі спартсменаў, якая «была праваленая кіраўніцтвам міністэрства спорту і турызму». «Ні ў адной зборнай камандзе няма комплексных навуковых групаў, адсутнічаюць неабходныя крытэрыі харчавання спартсменаў, камплектаванне зборных часта праходзіць суб'ектыўна. Навуковыя работнікі не ўключаюцца ў склад дэлегацыяў нацыянальных камандаў, замест іх едуць чыноўнікі і статысты».

Намеснік дырэктара НДІ фізкультуры і спорту прывёў даныя, якія сведчаць пра зніжэнне каэфіцыента эфектыўнасці камплектавання беларускай дэлегацыі на летніх Алімпійскіх гульнях (суадносіны заваяваных медалёў да агульнай колькасці спартсменаў): на АГ-88 – 53%, на АГ-92 – 48, на АГ-96 – 9%. Тое ж датычыцца і зімовых Алімпіядаў: АГ-94 – 6%, АГ-98 – 3%. «Калі так будзе працягвацца і далей, выступленні беларускіх спартсменаў стануць падобныя на турыстычныя паездкі», — сказаў М.Філіпаў.

Між тым, работнікі міністэрства спорту і турызму трымаюцца іншай думкі. Міністр спорту і турызму Яўген Ворсін прагназуе заваёву ў Сіднеі 15 медалёў. ■

Вырастить свою Силиконовую долину

— мечта каждого технологического университета

Гэри С. БЭКЕР,
лауреат Нобелевской премии по экономике, профессор экономики и социологии Чикагского университета

Взлет индустрии *dot.com* возможно и приостановился на какой-то момент, но это не останавливает правительства разных стран в их желании развить свои собственные индустрии высоких технологий. Действительно, многие страны завидуют Силиконовой долине возле Сан-Франциско, мировому центру компьютерного, программного и интернетовского бизнеса.

Силиконовая долина недалеко от города Сан-Франциско (США)

Инвестиции Майкрософта в Кэмбридж в Англии и 200 миллионов долларов, подаренных Билом Гейтсом этому древнему университету на стипендии для студентов технологического отделения со всего мира, помогли Кэмбриджу стать мощным центром технологических инноваций. Города и университеты по всему миру теперь хотят занять свое место в этом процессе.

Действительно, по всей Европе и Азии страны или уже начали, или решают давать государственные субсидии на развитие своих собственных хай-тэковских групп. Однако, имея опыт наблюдения за Силиконовой долиной в течение многих лет моего пребывания в институте Хувера Стэнфордского университета, я уверен, что для развития динамичных промышленных групп необходимо гибкое экономическое окружение, а не государственная промышленная программа.

Силиконовая долина началась в 1950-х годах со скромного плана Фредерика Термана, дальновидного декана Стэнфордской инженерной школы, который предложил создать Промышленный парк на неиспользованной земле Стэнфорда. Несколько компаний приняли это предложение, но когда я впервые посетил Стэнфорд в 1960-х годах, эта территория была все еще сонной и невпечатляющей.

Проект получил свое развитие через десять лет с созданием персонального компьютера *Apple* и с тех пор начал свой стремительный взлет – за счет создания Интернета и огромного спроса на программное обеспечение. Сейчас в Силиконовой долине работает один миллион человек, у 40% из которых есть по крайней мере степень бакалавра, а больше чем треть из них родились заграницей. Их привлекает хорошая работа с прекрасными возможностями и ранний доступ к новейшим разработкам на фронте высоких технологий.

Силиконовая долина загружена компаниями-новичками и бывшими новичками, такими, как *Intel* и *Cisco Systems*, которые быстро стали очень большими. Венчурные капиталисты инвестировали свыше 6 миллиардов долларов в новые или юные компании Долины в 1999 году. Самыми престижными личностями в этой Долине считаются те, кто может похвастаться, что они работают в компании-«новичке».

Факультеты и выпускники сильных научных и инженерных отделений двух находящихся поблизости университетов, Стэнфордского и Калифорнийского в Беркли, играют лидирующую роль в формировании новых компаний. Хотя хорошие университеты и необходимы для развития этих промышленных групп, но этого недостаточно. Другие регионы с сильными научными и инженерными университетами не могут похвастаться многими хай-тэковскими компаниями.

Нововведения и другие новые разработки очень быстро распространяются в Силиконовой долине частично за счет работников, которые меняют рабочие места. Гибкость трудового рынка Силиконовой долины указывает на то, что страны, желающие развить свои хай-тэковские группы, должны обеспечить возможность легко нанимать и увольнять работников, а не устанавливать обязательные значительные выходные пособия или законодательные ограничения на количество рабочих часов. У компаний появляется больше побуждений нанимать дополнительных работников при формировании или расширении, если они смогут легко сократить рабочие места в случае ослабления спроса.

В США существует относительно мало препятствий для формирования новых компаний, поднятия частного капитала и выхода на уровень открытой акционерной компании. Здесь также разрешено нанимать ключевых работников на потенциально ценные доли акций, что позволяет сэкономить на карманных расходах. Хотя некоторые страны и начали снижать ограничения, которые затрудняют формирование и финансирование новых компаний, большинству все еще предстоит долгий путь к осознанию ценности предпринимательской активности.

Например, снижение искусственных препятствий к основанию компаний сильно отличается от щедрой программы субсидий, начатой недавно в Германии и некоторых других странах, отчаянно нуждающихся в более динамичной экономике. Субсидии приводят к созданию «безопасных» новых компаний, которые в основном отвечают на запросы бюрократов, а не рынка. Невероятная спонтанность, обретенная Долиной, не может быть воспроизведена за счет бюрократической поддержки.

Очевидно, что Силиконовая долина росла со временем и практически без помощи государства. Действительно, крупнейшая попытка помощи на самом деле принесла региону вред. Соглашение между США и Японией в 1986 году, установившее «антидэмпинговые» ограничения на импорт полупроводников из Японии, затормозило переход Силиконовой долины на программное обеспечение и другие ценные дополнительные продукты и услуги. Непохоже, что промышленные программы, направленные на сектор высоких технологий в других странах, будут более эффективными, чем эта провалившаяся акция США.

Где располагаются промышленные группы – это, конечно, вопрос удачи и случая. Но история Силиконовой долины показывает, что сильные университеты, гибкий трудовой и финансовый рынок и ограниченное количество препятствий на пути у предпринимательства являются ключевыми в привлечении компаний высоких технологий. ■

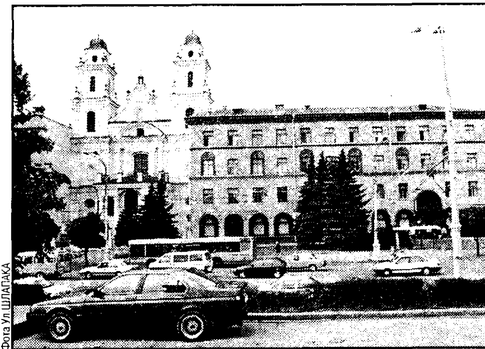
P.S.

СУВЯЗЬ ЧАСОЎ

Мінск. Пляц Волі. Да 1951 года

Фота Ул.ШЛАПАКА

Мінск. Пляц Волі. Тое самае месца. 2000 год

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі

Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка»
(г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1783 Нумар падпісаны ў друк 19/06/2000 (15:00) Наклад — 9.040

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018